

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารกองพันนักเรียนที่ 2
กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

น.ท. สุรศักดิ์ ศรีเฟือก ร.น.

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

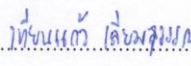
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ นาวาโทสุรศักดิ์ ศรีเศือก ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานงานนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ)

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนี ธารเสนา)

วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จากอาจารย์หลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง โดยเฉพาะอาจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาได้กรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานนิพนธ์เพื่อความถูกต้อง สมบูรณ์ทุกขั้นตอนตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและเสียสละเวลาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณ กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณ นักเรียนเตรียมทหารทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูล รวมทั้งท่านอื่น ๆ ที่มีได้เอ่ยนามในที่นี้ ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นกตเวทิตาแด่บุพการี ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการค้นคว้าด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ นักเรียนเตรียมทหาร เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

น.ท. สุรศักดิ์ ศรีเฟือก

58930124: กลุ่มวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต/ สภาพแวดล้อม/ นักเรียนเตรียมทหาร

สุรศักดิ์ ศรีเพือก: ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (THE RELATIONSHIP BETWEEN ENVIRONMENT AND QUALITY OF LIFE AMONG CADETS AT 2ND BATTALION, STUDENT DIVISION, ARMED FORCES ACADEMIES PREPARATORY SCHOOL, NATIONAL DEFENCE STUDIES INSTITUTE)
 อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: สุปราณี ชรรณพิทักษ์, รป.ด. 72 หน้า. ปี พ.ศ. 2560

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพแวดล้อม คุณภาพชีวิตและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของ นักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยศึกษาประชากรทั้งหมดของนักเรียนเตรียมทหารกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จำนวน 255 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติสหสัมพันธ์ (Pearson's product moment coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.13 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน ผลการศึกษาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.37 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านจิตวิทยา รองลงมาคือ ด้านกายภาพผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ กับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.80 หมายความว่าสภาพแวดล้อม กับคุณภาพชีวิตพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีขนาดความสัมพันธ์ระดับมาก (0.80) และแปรผันในทิศทางเดียวกัน

58930124: MAJOR: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A.

(PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)

KEYWORDS: QUALITY OF LIFE/ ENVIRONMENT/ ARMED FORCE CADETS

SURASAK SRIPUAK: THE RELATIONSHIP BETWEEN ENVIRONMENT AND QUALITY OF LIFE AMONG CADETS AT 2ND BATTALION, STUDENT DIVISION, ARMED FORCES ACADEMIES PREPARATORY SCHOOL, NATIONAL DEFENCE STUDIES INSTITUTE. ADVISOR: SUPRANEE THAMMAPITHAK. 72 P. 2017.

The purpose of this study was to examine the environment and quality of life among the cadets studying at 2nd Battalion, Student Division, Armed Forces Academies Preparatory School, National Defence Studies Institute. Also, this study attempted to investigate the relationship between the environment and quality of life of these cadets. All 255 cadets took part in this study. The test statistics used to analyze the collected data included frequency, percentage, means, standard deviation, and the test of Pearson Product Moment coefficient.

The results of this study revealed that the subjects rated the quality of environment at 2nd Battalion, Student Division at a fair level with a means score of 3.13. To be specific, the aspect in relation to premises was rated the highest, followed by the aspect relating to learning and testing. In addition, it was shown that the cadets' quality of life was at a moderate level with a means score of 3.37. Specifically, the aspect in relation to psychology was rated the highest, followed by the physical aspect. Finally, there was a statistically significant relationship between the environment and quality of life among these cadets ($r = .80$). In other words, a high and positive relationship was found between the environment and quality of life among the subjects at a significant level of .01.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมติฐานการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต.....	16
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา.....	17
ประวัติโรงเรียนเตรียมทหาร.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากร.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	36
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยสถานสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถาม.....	36
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร.....	38
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร.....	43
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน.....	46
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	52
สรุปผลการวิจัย.....	52
อภิปรายผล.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	56
บรรณานุกรม.....	59
ภาคผนวก.....	63
ภาคผนวก ก.....	64
ภาคผนวก ข.....	66
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	72

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและคำร้อยละของสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชั้นปี.....	37
2 จำนวนและคำร้อยละของสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม.....	37
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม.....	38
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารด้านการบริหาร.....	38
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านการเรียนการสอน.....	39
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารด้านการบริการแก่นักเรียน.....	41
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านอาคารสถานที่.....	42
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม.....	43
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านกายภาพ.....	43
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านสังคม.....	44
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านจิตวิทยา.....	45
12 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร มีความสัมพันธ์ กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.....	47

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
13	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของ นักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.....	48
14	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.....	49
15	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.....	50
16	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหารต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม.....	51

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวนโยบาย การจัดการศึกษาของประเทศ เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความ เป็นสากล ให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและให้สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาท และหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข โดยนักเรียนเตรียมทหารได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ความสามารถตลอดจนทักษะ อันจำเป็นต่อการประกอบอาชีพทหาร-ตำรวจ ร่วมพัฒนาและ บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ด้วยแนวทางและวิธีการใหม่ ๆ

การปกครองนักเรียนเตรียมทหารมีกรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร เป็นหน่วย รับผิดชอบ โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 4 กองพันนักเรียน คือ กองพันนักเรียนที่ 1 ฯ กองพัน นักเรียนที่ 2 ฯ กองพันนักเรียนที่ 3 ฯ และกองพันนักเรียนที่ 4 ฯ โดยหลักสูตร โรงเรียนเตรียมทหาร มุ่งพัฒนานักเรียนเตรียมทหารให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านความเป็นทหาร ให้ยึดมั่นในอุดมการณ์ของชาติ (จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์) รักความเป็นไทย ยึดมั่นในระเบียบวินัย รักษาความสามัคคี เคารพเชื่อฟังผู้มีอาวุโสสูงกว่า ประพฤติตนให้สมเกียรติ เป็นสุภาพบุรุษ ยึดมั่นในระบบเกียรติศักดิ์ ศรัทธาในวิชาชีพ ทหาร-ตำรวจ มีความกล้าหาญละเอียด รอบครอบ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความกตัญญู กตเวทิตะ มีจิตอาสาและปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม รู้จักประหยัด และใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า 3) ด้านสติปัญญา ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความคิด มีทักษะความคิดอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ขยันหมั่นเพียรในการศึกษา มุ่งมั่น ในการทำงานสามารถปรับตัวทำงานเป็นทีมได้และมีสุนทรียภาพทางศิลปะ 4) ด้านความเป็นผู้นำ เป็นผู้ที่เชื่อถือได้ มีความอดทน อดกลั้น กล้าหาญ ยุติธรรม เด็ดขาด รู้จักกาลเทศะ ไม่เห็นแก่ตัว กระตือรือร้น ซื่อสัตย์สุจริต มีความกตเวทิตะ รอบรู้ จงรักภักดี มีวิจารณญาณ มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่ มีลักษณะท่าทางดี ให้เกียรติผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์รู้จักปรับตัวให้พร้อมในการรับการ เปลี่ยนแปลง เป็นอยู่อย่างพอเพียง และเป็นตัวอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา 5 ด้านพลานามัย ต้องมีสมรรถภาพทางกาย สุขภาพจิตและสุขนิสัยที่ดี มีสุนทรียภาพ มีลักษณะนิสัยด้านกีฬา และด้านนันทนาการ (กองยุทธการและการข่าว กองบัญชาการ โรงเรียนเตรียมทหาร, 2558)

ดังนั้น ผู้ศึกษาวิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร ในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เนื่องจากผู้วิจัยดำรงตำแหน่งผู้บังคับกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ เพื่อที่จะนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการบริการ และสวัสดิการที่จำเป็นอย่างเหมาะสม เพราะการศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหารเป็นการเตรียมความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงต่อไปอันได้แก่ ความเป็นผู้มีระเบียบวินัย เป็นผู้นำมีความเป็นสุภาพบุรุษ มีสติปัญญา มีพละนาถมิที่สมบูรณ์แข็งแรง และมีคุณธรรม จริยธรรม เพราะการศึกษา ณ โรงเรียนเตรียมทหารแห่งนี้มิได้เป็นการเล่าเรียนตามปกติธรรมดา ดังเช่นที่นักเรียนเคยเรียนมา ที่นี้นักเรียนจะได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เพิ่มเติมมากขึ้นกว่าปกติ เพื่อสร้างคุณลักษณะ บุคลิก ท่าทาง ร่างกาย และสติปัญญาให้พร้อมที่จะเป็น นายทหาร นายตำรวจที่สง่างามและทรงคุณค่าของประเทศชาติ และเพื่อบรรลุผลสำเร็จ จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการกับปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น อันจะเป็นผลทำให้นักเรียนเตรียมทหาร มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน ซึ่งหากนักเรียนเตรียมทหาร มีคุณภาพชีวิตที่ดีแล้ว จะส่งผลให้นักเรียนเตรียมทหารมีความพร้อมที่จะศึกษาต่อใน โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช และ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ต่อไป และเมื่อจบการศึกษา ก็จะเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศไทยในด้านต่าง ๆ นำมาซึ่งเกียรติยศชื่อเสียงแก่ตนเองและวงศ์ตระกูลเป็นที่เชื่อมั่นของผู้บังคับบัญชาและประชาชนทั่วไป ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญด้านความมั่นคงด้วยความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อม ของนักเรียนกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน
โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
2. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของนักเรียน
เตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกัน
ประเทศ

สมมติฐานการวิจัย

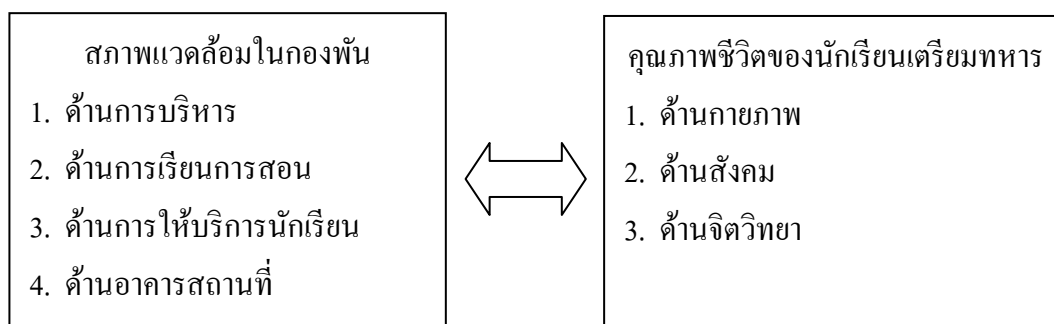
1. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
2. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
3. สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
4. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
5. สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษารวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาวิจัยได้นำแนวคิดวิธีการศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสองห้องพิทยาคมของนิกร บัวพา (2550) ที่ได้กำหนดขอบเขตของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไว้ 4 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน สภาพแวดล้อมและด้านอาคารสถานที่ ส่วนในด้านคุณภาพชีวิตชีวิต ผู้ศึกษาวิจัยได้นำแนวคิดตามหลักการของ Campbell (1972, p. 51 อ้างถึงใน วิภาพร มาพบสุข, 2546, หน้า 26) ซึ่งประกอบด้วยความพึงพอใจด้านกายภาพ ความพึงพอใจด้านสังคม ความพึงพอใจด้านจิตวิทยา โดยมีตัวแปรในการศึกษา ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตและสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ
2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัย ด้านสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 ฯ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ และคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 ฯ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จำแนกตาม ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม สิทธิและรายได้ ดังนี้

ตัวแปรต้นประกอบด้วย สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการบริหาร
2. ด้านการเรียนการสอน
3. ด้านการให้บริการนักเรียน
4. ด้านอาคารสถานที่

ตัวแปรตามประกอบด้วย คุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร 3 ด้านได้แก่

1. ด้านกายภาพ
2. ด้านสังคม
3. ด้านจิตวิทยา

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน
โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 255 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาภาคเรียนที่ 2 ของนักเรียนเตรียมทหาร กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ปีการศึกษา 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ตรงกัน จึงได้นิยาม
ความหมาย ในการศึกษาคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 ฯ ดังนี้

ระดับชั้นปี หมายถึง ระดับชั้นปีของนักเรียนเตรียมทหาร ซึ่งการศึกษาในโรงเรียน
เตรียมทหารแบ่งการเรียนการสอนออกเป็น 3 ชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

เกรดเฉลี่ยสะสม หมายถึง ผลการเรียนที่เป็นเกรดเฉลี่ยของทุกวิชานับตั้งแต่เรียนจน
สิ้นสุดถึงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

สภาพแวดล้อมในกองพัน หมายถึง ลักษณะของสิ่งเร้าที่มีศักยภาพในการพัฒนาบุคคล
ได้แก่ สภาพการณ์ เหตุการณ์ บรรยากาศและลักษณะบริเวณอาคารสถานที่ รวมทั้งสิ่งของต่าง ๆ
ทั้งที่เป็นนามธรรม รูปธรรมและบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลในการส่งเสริมในด้าน สังคม อารมณ์ ร่างกาย
และจิตใจ ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียน
เตรียมทหาร 4 ด้านได้แก่

1. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานด้านการบริหารของ โรงเรียน
เตรียมทหาร รวมทั้งนโยบาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีผลบังคับใช้กับนักเรียนเตรียมทหาร
และบุคลากรในโรงเรียน

2. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง การเรียนการสอน ที่กองพันนักเรียน
ที่ 2 ฯ จัดขึ้นเพื่อการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย
ของหลักสูตร โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอน คือ การบรรยาย การอภิปราย การฝึกภาคปฏิบัติ
การแก้ปัญหาและการทดลอง

3. สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน หมายถึง การบริหารจัดการและวางระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนายทหารปกครองร่วมกับบุคลากรภายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง

4. สภาพแวดล้อมในด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์ที่เกี่ยวกับอาคาร สถานที่ในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ ที่เอื้ออำนวยต่อนักเรียนเตรียมทหารในด้านการพักอาศัยและ ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น อาคารนอน ห้องอ่านหนังสือ ที่นั่งพักผ่อน สภาพความปลอดภัย ความสะอาดของสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ประกอบอาคารที่ใช้ในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ

คุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ หรือความรู้สึกทางบวกของนักเรียนเตรียมทหารกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ ในขณะที่ดำเนินชีวิตอยู่ใน กองพันนักเรียนที่ 2 ฯ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

1. คุณภาพชีวิตด้านกายภาพ หมายถึง ความพึงพอใจหรือความรู้สึกทางบวก ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ อันเป็นผลมาจากกองพัน นักเรียนที่ 2 ฯ ได้ดำเนินการจัดการให้กับนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของสภาพแวดล้อม ของกองพันนักเรียน ที่ 2 ฯ ในเรื่อง อาคารสถานที่ บุคลากร และการให้บริการต่าง ๆ

2. คุณภาพชีวิตด้านสังคม หมายถึง ความพึงพอใจหรือความรู้สึกทางบวก ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพสังคม ในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ อันเกิดจากการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการปรับตัว ยอมรับ ความสามารถและความสำคัญของผู้อื่นตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว การพัฒนาความรู้ ความสามารถจากการที่ได้รับการอบรม

3. คุณภาพชีวิตด้านจิตวิทยา หมายถึง ความพึงพอใจหรือความรู้สึกทางบวก ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นใจ ในตนเอง ความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง ความกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสม และทักษะของการควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เป็นผลงานของผู้ที่เคยศึกษาในเรื่องลักษณะนี้มาแล้วเพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีรายละเอียด แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต
 - 1.1 ความหมายของคุณภาพชีวิต
 - 1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต
 - 1.3 ความสำคัญของคุณภาพชีวิต
 - 1.4 องค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต
2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
4. ประวัติโรงเรียนเตรียมทหาร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

ความหมายของคุณภาพชีวิต

คำว่า “คุณภาพชีวิต” (Quality of life) เป็นคำที่ใช้กันแพร่หลายในช่วงเวลาประมาณสามทศวรรษที่ผ่านมา โดยมากมักจะใช้กับงานโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาบุคคลและสังคมให้บรรลุถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น งานโครงการพัฒนาของกลุ่มแพทย์และสาธารณสุขมีเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการให้ความสำคัญต่อการมีสุขภาพอนามัยที่ดี กลุ่มผู้นำศาสนา พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่บุคคลโดยการอบรมสั่งสอนให้ผู้คนยึดมั่นในคุณธรรมให้ประพฤติตามคำสั่งสอนของศาสนา กลุ่มผู้นำทางการศึกษาหรือครูอาจารย์ พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่บุคคลโดยมุ่งเน้นให้นักศึกษาทุกคนเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้จักพัฒนาความคิด และสติปัญญา จากแนวคิดของงานโครงการในแต่ละกลุ่มดังกล่าว ต่างมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลแตกต่างกันไปคนละด้าน แต่โดยภาพรวมทุกกลุ่มต่างมีเป้าหมายที่เหมือนกันคือ เพื่อให้บุคคลในสังคมมีชีวิตที่มีคุณภาพ มีความสุข ความสมบูรณ์ และมีการกินคืออยู่ดี ปัจจุบัน “คุณภาพชีวิต” ได้รับการกำหนดให้เป็นเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นเป้าหมายของการพัฒนา

ทุกด้านไม่ว่าจะในด้านสังคม เศรษฐกิจ การปกครอง ฯลฯ ส่วนมุ่งไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของมนุษย์ในสังคม ด้วยเหตุนี้คำนิยามความหมายของคุณภาพชีวิตจึงได้รับการอธิบาย และตีความกันอย่างกว้างขวาง ดังจะยกตัวอย่างคำจำกัดความที่นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายความหมายไว้ ซึ่งมีทั้งส่วนที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ดังนี้

คุณภาพชีวิต (Quality of life) เป็นคำที่ใช้กันแพร่หลาย มีปรากฏอยู่แล้วทั้งในสังคมไทย และต่างประเทศ เพียงแต่อาจจะไม่ใช่คำตรง ๆ คงปรากฏแต่คำว่า “ขอให้มีชีวิตที่ดี มีความสุข สมบูรณ์ มีการกินดีอยู่ดี” ซึ่งทั้งสองคำนี้หากพิจารณาถึงความหมายก็อาจสรุปได้ว่า หมายถึงการมีคุณภาพที่ดีนั่นเอง (นิสารัตน์ ศิลปะเดช, 2540, หน้า 6) ทั้งนี้ Unesco (1978, p. 89 อ้างถึงใน วิภาพร มาพบสุข, 2546, หน้า 3) ได้สรุปความคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตไว้ว่า “คุณภาพชีวิตเป็นความรู้สึกของการอยู่อย่างพึงพอใจ” (มีความสุข มีความพอใจ) ต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของชีวิต ซึ่งเป็นส่วนสำคัญมากที่สุดของบุคคลสอดคล้องกับกึ่งแก้ว ปาจริย์ (2540, หน้า 279-281) ที่ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตประกอบไปด้วย การมีปัจจัยพื้นฐานที่เพียงพอ และสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามอัตภาพของแต่ละบุคคล ความพึงพอใจของบุคคลที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องการ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยมีมาตรฐานที่แตกต่างกัน อันเนื่องจากพื้นฐานความคิด ค่านิยมและสิ่งแวดล้อมที่ตนดำรงอยู่ คุณภาพชีวิตเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนต้องพิจารณาหลาย ๆ แง่มุม และมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคลเป็นการยกระดับความสำคัญ ของบุคคลทั้งความสามารถทางร่างกาย จิตใจ สังคม เศรษฐกิจและการศึกษาอันนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีที่มนุษย์ทุกคนแสวงหา

นพรัตน์ เรียบทวี (2548, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตไว้ว่าหมายถึงการมีชีวิตที่สมบูรณ์ในแง่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเกิดจากการให้ความสำคัญและความพึงพอใจ ต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ตามสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ เป็นอยู่ หรือได้รับอยู่ โดยการรับรู้ และตัดสินใจของมนุษย์ในช่วงเวลาหนึ่ง สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลาและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2530, หน้า 45) ระบุไว้ว่าคุณภาพชีวิตประกอบด้วยคำ 2 คำ คือ คุณภาพ หมายถึงลักษณะประจำของบุคคล หรือสิ่งของ และชีวิต หมายถึงความเป็นอยู่ ดังนั้นคุณภาพชีวิต หมายถึง ลักษณะความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2552, หน้า 9) ที่ได้กล่าวไว้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีพัฒนาการ ทางกาย ทางจิตใจ ทางสังคมและทางวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่ความสุข ความสำเร็จในชีวิต เท่าที่บุคคลพึงกระทำได้ในระดับที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล

นิพนธ์ คันธเสวี (2553, หน้า 2) ให้คำนิยามว่า “คุณภาพชีวิตคือระดับของการดำรงชีวิตของมนุษย์ตามองค์ประกอบของชีวิตอันได้แก่ ทางร่างกาย อารมณ์ สังคม ความคิด และจิตใจ”

พัทธา สายหู (2556, หน้า 11) ได้ให้ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตหรือชีวิตที่มีคุณภาพ ดังนี้ “ชีวิตที่มีคุณภาพ คือ ชีวิตที่ทำประโยชน์ให้ผู้อื่นในสังคม ครอบครัวต้องเป็นแห่งแรกที่สร้างคุณภาพชีวิต คนรวยไม่จำเป็นต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดีเสมอไป ในทางตรงข้าม คนที่ยากจนเกินไปก็ไม่จำเป็นต้องขาดคุณภาพชีวิต หรืออาจมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้”

อุ๋นตา นพคุณ (2552, หน้า 10) ได้กล่าวถึงความหมายคุณภาพชีวิตว่า คุณภาพชีวิต คือ ชีวิตที่เป็นลักษณะหรือแบบอย่างของคน “คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น: การศึกษาที่ดีจะต้องเป็นการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนทั้งในและนอกระบบโรงเรียนมีคุณลักษณะของการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น” เพราะตามความเชื่อพื้นฐานของคนคิดเป็นนั้น จะต้องปรับปรุงตนเอง ครอบครัว และสิ่งแวดล้อมให้ผสมผสานและกลมกลืนกับวิชาความรู้ที่ได้รับ

Wallace (1974, p. 6 อ้างถึงใน วิภาพร มาพบสุข, 2550, หน้า 3) กล่าวว่า “คุณภาพชีวิต” หมายถึง องค์ประกอบทั้งหลายที่ให้ความพึงพอใจแก่บุคคลทั้งทางร่างกายและจิตใจในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

Sharma (1975, pp. 109-131 อ้างถึงใน วิภาพร มาพบสุข, 2550, หน้า 3) อธิบายว่า “คุณภาพชีวิตเป็นเรื่องที่ซับซ้อน” ทั้งนี้เป็นเพราะว่าคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องของความพึงพอใจอันเกิดมาจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทางจิตใจและสังคม ทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค และยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางสังคมในการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของสมาชิกในสังคมด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิตที่ดีเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องการ เพราะคุณภาพชีวิตเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงระดับความรู้สึกของความพึงพอใจในการดำเนินชีวิต ในส่วนด้านร่างกาย จิตใจ รวมไปถึงสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมที่ดี ซึ่งเป็นตัวส่งผลให้การดำรงชีวิตของมนุษย์สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับ นักเรียนเตรียมทหาร หากมีคุณภาพที่ดี ก็จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีศักยภาพการแสวงหาความรู้ ซึ่งจะเป็นสิ่งส่งเสริมให้ นักเรียนเตรียมทหาร ที่จบการศึกษาเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังให้กับประเทศชาติต่อไป

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2551) ได้แก่ ทฤษฎี Herzberg ได้เสนอทฤษฎีองค์ประกอบคู่ของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg's two factor theory) ซึ่งสรุปว่ามีปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ที่สัมพันธ์กับความชอบหรือไม่ชอบในงานของแต่ละบุคคล กล่าวคือ ปัจจัยจูงใจ (Motivation factor) และปัจจัยค้ำจุน (Maintenance factor)

ปัจจัยจูงใจ (Motivation factor)

เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงาน โดยตรงเพื่อจูงใจให้คนชอบและรักงานปฏิบัติ เป็นการกระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจให้แก่บุคคลในองค์กร ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะปัจจัยที่สามารถสนองตอบความต้องการภายในบุคคลได้ด้วยกัน ได้แก่

1. ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้น และประสบความสำเร็จอย่างดี เป็นความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เมื่อผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพึงพอใจและปลื้มในผลสำเร็จของงานนั้น ๆ
2. การได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา การยอมรับนี้อาจจะอยู่ในการยกย่องชมเชยแสดงความคิดเห็น การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใด บรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย
3. ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ท้าทายให้ต้องลงมือทำ หรือเป็นงานที่มีลักษณะสามารถกระทำได้ตั้งแต่ต้นจนจบ โดยลำพังแต่ผู้เดียว
4. ความรับผิดชอบ หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างดี ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด
5. ความก้าวหน้า หมายถึง ได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นของบุคคลในองค์กร การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมหรือได้รับการฝึกอบรม

ปัจจัยค้ำจุน (Maintenance factor)

ปัจจัยค้ำจุน หมายถึง ปัจจัยที่จะค้ำจุนให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคลมีอยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่มีหรือมีในลักษณะไม่สอดคล้องกับบุคคลในองค์กร บุคคลในองค์กรจะเกิดความไม่ชอบงานขึ้น และปัจจัยที่มาจากภายนอกบุคคล ได้แก่

1. เงินเดือน หมายถึง เงินเดือนและการเลื่อนขึ้นเงินเดือนในหน่วยงานนั้น ๆ เป็นที่พอใจของบุคลากรในการทำงาน
2. โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต นอกจากจะหมายถึง การที่บุคคลได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงานแล้ว ยังหมายถึงสถานการณ์ที่บุคคลสามารถได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพด้วย

3. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หมายถึง การติดต่อไปไม่ว่าเป็นกิริยา หรือวาจาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกันมีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างดี

4. สถานะของอาชีพ หมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี

5. นโยบายและการบริหารงาน หมายถึง การจัดการและการบริหารองค์การ การติดต่อสื่อสารภายในองค์การ

6. สภาพการทำงาน หมายถึง สภาพทางกายภาพของงาน เช่น แสงเสียง อากาศ ชั่วโมงการทำงาน รวมทั้งลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ อีกด้วย

7. ความเป็นอยู่ส่วนตัว หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีอันเป็นผลที่ได้รับจากงานในหน้าที่ของเขาไม่มีความสุข และพอใจกับการทำงานในแห่งใหม่

8. ความมั่นคงในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในการทำงาน ความยั่งยืนของอาชีพ หรือความมั่นคงขององค์การ

9. วิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา หมายถึง ความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการดำเนินงานหรือความยุติธรรมในการบริหาร

Herzberg (Herzberg, Mausner & Snyderman, 1959) ได้อธิบายเพิ่มเติมอีกว่า องค์ประกอบทางด้านจูงใจจะต้องมีค่าเป็นบวกเท่านั้น จึงจะทำให้บุคคลมีความพึงพอใจในงานขึ้นมาได้ แต่ถ้าเป็นลบก็จะทำให้บุคคลไม่พึงพอใจในงานอย่างไร ส่วนองค์ประกอบทางด้านค่าจูงใจหรือสุขอนามัยถ้ามีค่าเป็นลบ บุคคลจะมีความรู้สึกไม่พึงพอใจในงานแต่อย่างใด เนื่องจากองค์ประกอบทางด้านปัจจัยค่าจูงใจหรือสุขอนามัยนี้มีหน้าที่ค่าจูงใจ หรือบำรุงรักษาบุคคลให้มีความพึงพอใจในงานอยู่แล้ว สรุปได้ว่าทั้งสองปัจจัยต้องมีในเชิงบวกเท่านั้น จึงจะทำให้ความพึงพอใจในงานของบุคคลเพิ่มมากขึ้น

ความสำคัญของคุณภาพชีวิต

คุณภาพชีวิตมีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและสังคม คุณภาพชีวิตที่ดีเป็นสิ่งที่มีมนุษย์กำหนดขึ้นบุคคลและครอบครัวที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีย่อมมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านการศึกษา อาชีพ รายได้ สุขภาพอนามัย เป็นต้น

มหาวิทยาลัยโตรอนโต (ทักนา แสงศักดิ์, 2549, หน้า 20) ได้พิจารณาองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตมีสองประการที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ ได้แก่ ความพึงพอใจของมนุษย์ และความสำเร็จของคุณลักษณะบางประการของมนุษย์ เป็นรูปแบบที่แสดงออกมี 3 ลักษณะ คือ ความเป็นอยู่ ความเป็นเจ้าของ และความสำเร็จ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความเป็นอยู่ (Being) หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ รวมถึงด้านสุขภาพร่างกาย แรงขับ อณามัย เลือฝ้า สุขภาพจิตที่ดี ความรู้ การปรับตัว การควบคุมการประเมินตนเอง คุณค่า ความเชื่อ และจิตวิญญาณ

2. ความเป็นเจ้าของ (Belonging) หมายถึง ความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมการ เชื่อมโยงของบุคคลกับสภาพเพื่อนบ้าน โรงเรียนและชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม การบริการ สังคมและกิจกรรมสังคม

3. ความสำเร็จ (Becoming) หมายถึง การทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ความหวัง ความปรารถนา การพักผ่อน การให้การสนับสนุน การปรับปรุงการพัฒนา การรักษา ความรู้ และพัฒนาทักษะนอกจากนี้มหาวิทยาลัยโตรอนโต ได้เปรียบเทียบรูปแบบของคุณภาพชีวิตทั้ง 3 ประการ ได้ดังนี้

3.1 ความเป็นอยู่เปรียบกับ สุขภาพร่างกาย สุขภาพทางจิต และอารมณ์ (Being = Healthy)

3.2 ความเป็นเจ้าของเปรียบเทียบกับ ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ความรู้สึกเป็นส่วน หนึ่งในครอบครัว องค์กร หรือชุมชน (Belonging = Valuable)

3.3 ความสำเร็จเปรียบเทียบกับ ความรู้ ทักษะ การบรรลุเป้าหมายและความดีเลิศ (Becoming = Knowledgeable and excellent)

ความสำคัญของชีวิตจะเน้นด้านความเป็นอยู่ที่ดีของชีวิต (นิสาร์ตัน ศิลปะเดช, 2540, หน้า 66-67) ความเป็นเจ้าของที่สัมพันธ์กับบุคคลอื่น รวมถึงการทำให้สำเร็จและบรรลุเป้าหมาย ที่วางไว้ คุณภาพชีวิตมีความสุขสำคัญทั้งต่อบุคคลและสังคมอย่างยิ่ง โดยผู้ที่มีคุณภาพชีวิตจะช่วยให้ ตนเองและสังคมเกิดลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. บุคคลจะมีการดำรงชีวิตในแนวทางที่ดี ใช้วิธีการอันชอบธรรมในการสนอง ความต้องการในด้านต่าง ๆ ของตนโดยไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น

2. บุคคลจะมีการสร้างสรรค์พัฒนา ทัดปรับปรุงตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

3. บุคคลจะใช้ภูมิปัญญา เหตุผล และวิธีการแห่งสันติในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

4. บุคคลจะมีการยอมรับในคุณค่าและความสำคัญของตนเอง ผู้อื่น สังคม และ สิ่งแวดล้อม ดังนั้นการอยู่ร่วมกันในสังคมจึงมีปัญหาลดลงและความขัดแย้งน้อย

5. บุคคลจะเป็นพื้นฐานของครอบครัวและสังคมที่มีความสงบสุข มีความเจริญก้าวหน้า ความปลอดภัย ความเป็นปึกแผ่นมั่นคง ความเป็นระเบียบเรียบร้อยจากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต มีสองประการที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ ได้แก่ ความพึงพอใจ

ของมนุษย์และความสำเร็จของคุณลักษณะบางประการของมนุษย์เป็นรูปแบบที่แสดงออก มี 3 ลักษณะ คือความเป็นอยู่ ความเป็นเจ้าของ และความสำเร็จ นอกจากนี้คุณภาพชีวิต มีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและสังคม โดยผู้ที่มีคุณภาพชีวิตจะช่วยให้ตนเองและสังคมเกิดลักษณะต่าง ๆ เช่น บุคคลจะมีการดำรงชีวิตในแนวทางที่ดี มีการสร้างสรรค์พัฒนาคิดปรับปรุงตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นอยู่เสมอ มีการยอมรับในคุณค่า และความสำคัญของตนเองผู้อื่น สังคมและสิ่งแวดล้อม และเป็นพื้นฐานของครอบครัวและสังคมที่มีความสงบสุข เป็นต้น

องค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ หลายประการที่จะทำให้บุคคลนั้นมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดในเรื่ององค์ประกอบของคุณภาพชีวิตได้หลากหลายทัศนะ โดย Campbell ได้แบ่งคุณภาพชีวิตไว้ 3 ประการ คือ (Campbell, 1972, p. 51 อ้างถึงใน วิภาพร มาพบสุข, 2546, หน้า 26)

1. องค์ประกอบทางด้านกายภาพ ได้แก่ องค์ประกอบทางมลภาวะ ความหนาแน่นของประชากร สภาพที่อยู่อาศัย
2. องค์ประกอบด้านสังคม ได้แก่ องค์ประกอบทางการศึกษา สุขภาพอนามัย ความมั่นคงของครอบครัว
3. องค์ประกอบด้านจิตวิทยา ได้แก่ องค์ประกอบด้านความพึงพอใจ ความสำเร็จ ความผิดหวัง และความคับข้องใจในชีวิต

Ferrans and Powers (1992, pp. 29-38 อ้างถึงใน วิภูสนา สาคริตชานันท์, 2545, หน้า 21) ได้มีการนำองค์ประกอบย่อยทางกาย ใจ อารมณ์ และสังคม นำมาสร้างเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิต โดยการแบ่งองค์ประกอบออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านสุขภาพและหน้าที่ที่ประกอบด้วย การรักษาสุขภาพ การได้รับบริการทางสุขภาพ การพึ่งตนเองทางด้านร่างกาย การผ่าตัดเปลี่ยนไต ชีวิตที่ยาวนาน เพศสัมพันธ์ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความเป็นประโยชน์ต่อบุคคลอื่น ความเครียด กิจกรรมในเวลาว่าง การเดินทาง และการเกษียณอายุ
2. ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ประกอบด้วยเพื่อน การสนับสนุนค้ำจุนด้านจิตใจ บ้านเพื่อนบ้าน มาตรฐานของการมีชีวิต สภาพของบ้านเมือง การทำงาน การไม่ได้ทำงาน การศึกษา และการเงิน ที่ไม่ต้องพึ่งผู้อื่น
3. ด้านจิตใจ ประกอบด้วยความสุขของจิตใจ ความศรัทธาในศาสนา จุดมุ่งหมายในชีวิตความสุข ความพอใจในชีวิต รูปร่างหน้าตาและตนเอง

4. ด้านครอบครัว ประกอบด้วยสุขภาพของสมาชิกในครอบครัว บุตร ความสุข

ในครอบครัวและคู่สมรส

Zhan (1992, pp. 795-800) ได้สรุปองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตได้ 4 ด้านดังนี้

1. ด้านความพึงพอใจในชีวิต ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ไปในการดำเนินชีวิต ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้จากอิทธิพลของปัจจัยภายนอกได้แก่ภูมิหลังของแต่ละบุคคล ลักษณะเฉพาะสิ่งแวดล้อมและภาวะสุขภาพ

2. ด้านอัตมโนทัศน์ เป็นความเชื่อ และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อตนเอง ในด้านภาพลักษณ์ บุคลิก หน้าตาและความมีคุณค่าในตนเอง

3. ด้านสุขภาพและศักยภาพของร่างกาย เป็นการดูแลสุขภาพและการทำงานของร่างกาย ในเรื่องกิจวัตรประจำวัน การดูแลสุขภาพตนเอง การออกกำลังกาย ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม สุขภาพจะสะท้อนให้เห็นคุณภาพชีวิตได้ทั้งเชิงวัตถุวิสัยและจิตพิสัย ซึ่งมีได้ประเมินทางคลินิกเท่านั้น ยังประเมินการรับรู้สุขภาพของบุคคล สิ่งที่เกี่ยวข้องกับภาวะสุขภาพ ความสัมพันธ์กับครอบครัว สังคมและภาวะทางด้านร่างกาย

4. ด้านเศรษฐกิจและสังคม สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้ถูกกำหนดออกมาให้เป็นมาตรฐานทางสังคม 3 ประการ คือ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนเรื่องของการประเมินคุณภาพของชีวิตเชิงวัตถุวิสัย

องค์การอนามัยโลกได้กำหนดองค์ประกอบสำคัญคุณภาพชีวิตสำหรับบุคคลทั่วไปว่า ควรประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญชีวิต 6 ด้าน คือ (กัญจนพร อ่วมสำอางค์, 2547, หน้า 14-15)

1. ด้านร่างกาย (Physical domain) คือ การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของบุคคล ซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวัน เช่น การรับรู้สภาพสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย การรับรู้ถึงความรู้สึกสบาย ไม่มี ความเจ็บปวด การรับรู้ถึงความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บปวดทางด้านร่างกายได้ การรับรู้ถึงผลกำลังในการดำเนินชีวิตประจำวัน การรับรู้เรื่องการนอนหลับและพักผ่อน รวมทั้งการรับรู้เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งการรับรู้เหล่านี้มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

2. ด้านจิตใจ (Psychological domain) คือการรับรู้สภาพจิตใจของตนเอง เช่น การรับรู้ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลต่อตนเอง การรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเอง การรับรู้ถึงความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้ถึงความมั่นใจในตนเอง การรับรู้ถึงความคิด ความจำ สมาธิ การตัดสินใจ และความสามารถในการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของตนเอง และการรับรู้ถึงความสามารถในการจัดการกับความเศร้าหรือกังวล เป็นต้น

3. ด้านระดับความเป็นอิสระของบุคคล (Level of independence) คือ การรับรู้ถึงความเป็นอิสระ ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น การรับรู้ถึงความสามารถในการเคลื่อนไหวของตน การรับรู้ถึง

ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตน การรับรู้ความสามารถในการทำงาน การรับรู้ว่าคุณไม่พึ่งพาอาศัยใคร ๆ หรือการรักษาทางการแพทย์อื่น ๆ เป็นต้น

4. ความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships) คือ การรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนเองกับบุคคลอื่น การรับรู้ถึงการที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคมรวมทั้งการรับรู้ว่าคุณเป็นผู้ช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคมด้วย

5. ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) คือ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ว่าคุณมีชีวิตอยู่อย่างอิสระไม่ถูกกักขังมีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต การรับรู้ว่าคุณได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดีปราศจากมลพิษต่าง ๆ การคมนาคมสะดวกมีแหล่งประโยชน์ด้านการเงิน สถานบริการทางสุขภาพและสังคมสงเคราะห์ การรับรู้ว่าคุณมีโอกาสที่จะได้รับข่าวสารหรือฝึกฝนทักษะต่าง ๆ การรับรู้ว่าคุณได้มีกิจกรรมสันทนาการ และมีกิจกรรมในเวลาว่าง เป็นต้น

6. ด้านความเชื่อส่วนบุคคล (Spirituality/ religion/ personal beliefs) คือ การรับรู้เกี่ยวกับความเชื่อต่าง ๆ ของตนที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ถึงความเชื่อด้านจิตวิญญาณ ศาสนา การให้ความหมายของชีวิตและความเชื่ออื่น ๆ ที่มีผลในทางที่ดีในการดำรงชีวิต มีผลต่อการเอาชนะอุปสรรค

นอกจากนี้ เบญจวรรณ หอมหวาน (2546, หน้า 6) กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนไว้ 9 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการเรียน หมายถึง สภาพที่นักเรียนรับรู้และประเมินตนเองเกี่ยวกับโอกาสในการแสดงออกทางวิชาการ การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ทั้ง กิจกรรมในหลักสูตรและนอกหลักสูตร งานที่ได้รับมอบหมาย การสอนของครูอาจารย์ ผลการเรียน และความรู้ความสามารถในการเรียน

2. ด้านความพอใจในโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมและความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนซึ่ง เกิดจากการได้รับประสบการณ์ในโรงเรียนรวมทั้ง การจัดการต่าง ๆ ในโรงเรียน

3. ด้านความพอใจในสภาพความเป็นอยู่ หมายถึง ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้ทั้ง ด้านการสงเคราะห์ในด้านอาหาร เครื่องใช้ส่วนตัว สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ ไฟฟ้า ประปา การจัดที่พักอาศัย หรือสถานที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น

4. ด้านความเครียด หมายถึง ภาวะที่ร่างกายและจิตใจของนักเรียนมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งที่มาจากภายใน หรือภายนอกที่คุกคามขัดขวางความต้องการของตนเอง

5. ด้านสัมพันธภาพทางสังคม หมายถึง สภาพที่นักเรียนรับรู้และประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมและความรู้สึกของตนเองที่แสดงออกต่อเพื่อน ครู และบุคลากรแวดล้อม

6. ด้านความรู้สึกต่อตนเอง หมายถึง การรับรู้สภาพทางจิตใจของตนเอง เช่น การรับรู้ความรู้สึกทางบวกที่นักเรียนมีต่อตนเอง การรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเอง การรับรู้ถึงความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้ถึงความมั่นใจตนเอง การรับรู้ถึงความคิด ความจำ สมาธิ การตัดสินใจและความสามารถในการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของตน และการรับรู้ถึงความสามารถในการจัดการกับความเศร้าหรือความกังวล

7. ด้านบูรณาการทางสังคม หมายถึง สภาพที่นักเรียนรับรู้และประเมินตนเองเกี่ยวกับความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

8. ด้านนันทนาการ หมายถึง สภาพที่นักเรียนรับรู้และประเมินตนเองเกี่ยวกับโอกาสหรือพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงเวลาว่าง เช่น การเล่นดนตรี กีฬา การทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ รวมทั้ง กิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาอารมณ์สุขในด้านที่พึงประสงค์ของสังคม

9. ด้านสุขภาพ หมายถึง การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของนักเรียนซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวัน เช่น การรับรู้สภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย การรับรู้ถึงความรู้สึกสุขสบายไม่มีความเจ็บปวด การรับรู้ถึงความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บปวดทางร่างกายได้ การรับรู้ถึงผลกำลังในการดำเนินชีวิตประจำวัน การรับรู้เรื่องการนอนหลับและพักผ่อนซึ่งการรับรู้เหล่านี้มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต

มนุษย์ประกอบด้วยโครงสร้างทางร่างกายและจิตใจมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระตุ้น ส่งผลให้เกิดเป็นพฤติกรรม นอกจากสิ่งเร้าแล้ว สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของพฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้ การเรียนรู้ แรงจูงใจ เจตคติ และบุคลิกภาพ รวมถึงสิ่งเร้าภายนอก เช่น อิทธิพลทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 34-36)

1. ปัจจัยภายในตัวบุคคล แบ่งได้เป็น 6 ด้าน ได้แก่

1.1 ความต้องการ (Need) เป็นสภาวะความจำเป็นของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นให้เกิดการตอบสนอง แตกต่างกันไปตามเพศ อายุ วุฒิภาวะ ความสามารถ ความสนใจ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ

1.2 การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการในการเลือกรับจัดระเบียบและแปลความหมายของสิ่งเร้าที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมเช่นไร ซึ่งการแปลความนั้นเป็นผลการเรียนรู้

1.3 การเรียนรู้ (Learning) เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลไปจากเดิม เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม

1.4 แรงจูงใจ (Motivation) เป็นภาวะที่บุคคลได้รับการกระตุ้นให้มุ่งไปสู่เป้าหมายบางอย่าง

1.5 เจตคติ (Attitude) เป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น

1.6 บุคลิกภาพ (Personality) เป็นคุณสมบัติและอุปนิสัยเฉพาะตัวของบุคคลที่ได้รับการปลูกฝังแต่วัยเด็กและเป็นตัวกำหนดลักษณะการแสดงออกของบุคคลนั้น

2. ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล แบ่งได้เป็น 5 ด้าน ได้แก่

2.1 อิทธิพลทางครอบครัว (Family impact) เป็นจุดเริ่มต้นของการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมในสังคม ตามแบบอย่างค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมของครอบครัว

2.2 อิทธิพลทางสังคม (Social impact) สภาพการณ์ของสังคมมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของบุคคลและส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางสังคม

2.3 อิทธิพลทางวัฒนธรรม (Culture impact) เป็นตัวกำหนดรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคม เกิดความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ

2.4 อิทธิพลทางเศรษฐกิจ (Economic impact) มีความสัมพันธ์กับการกินอยู่และความสามารถในการตอบสนองความต้องการ

2.5 อิทธิพลทางสิ่งแวดล้อม (Environment impact) ที่บุคคลต้องมีปฏิสัมพันธ์ด้วย เกิดเป็นพฤติกรรมการแสดงออกต่าง ๆ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

การศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

ความหมายของสภาพแวดล้อม ได้มีผู้ให้ความหมายของสิ่งแวดล้อมไว้ดังนี้

สภาพแวดล้อมตามความหมายของพจนานุกรม Webster's New Collegiate Dictionary (Webster, 1958, p. 276) ได้ให้ความหมายของคำว่าสภาพแวดล้อม (Environment) หมายถึง การรวมตัวของสภาพภายนอกที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและพัฒนาการของมนุษย์

วรรณภา อธิไมย์ยะ (2537, p. 6) กล่าวว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ในสถาบันอันได้แก่ ระบบการศึกษา ระบบการปกครอง การเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่าง

อาจารย์กับนิสิตและกลุ่มเพื่อน ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความประทับใจ ความผูกพัน และมีผลต่อการพัฒนาตนเอง การเปลี่ยนพฤติกรรม ทักษะคติและความสนใจของบุคคลในสถาบันนั้น

วิชัย วรรณพุด (2547, หน้า 21) ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมว่า หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นมาเองตามธรรมชาติ รวมทั้งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2548, หน้า 10) กล่าวว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น ประกอบด้วยสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์

Alexander (1993, p. 7) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ของสถาบันที่มีผลต่อการพัฒนานักศึกษา เช่น นโยบายของสถาบัน โปรแกรมวิชา กลุ่มเพื่อน เป็นต้น เป็นสิ่งเร้าที่ทรงศักยภาพ (Potential stimulus) ที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษารวมทั้งกิจกรรมและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวิทยาลัยนั้น ๆ

จากความหมายของสภาพแวดล้อมข้างต้น สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์สร้าง มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตมนุษย์

ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

การบริหารงานในโรงเรียนนั้นมีงานสำคัญยิ่งอีกงานหนึ่ง ก็คือ งานอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพราะการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียนนั้นจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถดำรงชีวิตอยู่ในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนจึงมีความสำคัญ ซึ่งมีผู้ให้ความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ดังนี้

ธนศ ขำเกิด (2541, หน้า 53) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนว่าบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนจะมีส่วนในการเสริมสร้างความคิดและคุณธรรมต่าง ๆ อังพึงประสงค์ได้ หากสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นไปด้วยดีแล้วโรงเรียนจะไม่ใช่สถานที่หลบเลือนความเบื่อกวนหรษาจากตัวนักเรียน แต่จะเป็นสถานที่สร้างความหรรษาใหม่ ๆ ที่รื่นรมย์สมดังความต้องการตามวัยของนักเรียน นักเรียนจะศึกษาเล่าเรียนเต็มความรู้ความสามารถ มีความรักและเข้าใจตนเอง รู้สึกชื่นชมกับความงามของโลกรอบ ๆ ตัว และสร้างสรรค์ความงามให้แก่คนอื่น

สุปรินชา หิรัญโร (2541, หน้า 175) ได้กล่าวถึง อาคารและสภาพแวดล้อมที่ดีในโรงเรียนจะช่วยเสริมสร้างความเจริญงอกงามทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมของนักเรียน ช่วยทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกต่อการเรียนรู้ ก่อให้เกิดความจงรักภักดีและความภูมิใจต่อสถาบัน ซึ่งจะมีผล

ไปถึงความพยายามที่จะสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ การสร้างชื่อเสียง เกียรติยศให้กับตนเอง และสถาบันได้อีกด้วย นอกจากนี้แล้วสภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังมีอิทธิพลต่อการหล่อหลอม พฤติกรรมทัศนคติ ค่านิยม สติปัญญา และสังคมของนักเรียนและครูอีกด้วย

ฉัตรดา แทนขำ (2543, หน้า 24) ได้กล่าวถึงความสำคัญสภาพแวดล้อมในโรงเรียนว่า การที่นักเรียนได้อยู่ในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมดี จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และความรัก ในโรงเรียนในสถาบัน ความรู้สึกเช่นนี้จะนำไปสู่ความรักหวงแหนในชื่อเสียงของโรงเรียน ถ้าโรงเรียนสร้างความรู้สึกเช่นนี้ให้เกิดขึ้นได้ ก็จะเป็นสิ่งที่ควบคุมความประพฤติของนักเรียน ไปในตัว เพราะนักเรียนย่อมจะไม่พยายามให้โรงเรียนที่ตัวเองรักและภูมิใจต้องเสียชื่อเสียง เพราะการกระทำของตัวเอง

สรุปได้ว่า โรงเรียนเป็นสถานที่ที่เด็กได้พบสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง เช่น ได้มีการสมาคม ติดต่อกับครูและเพื่อนนักเรียนในวัยต่าง ๆ ได้อ่านหนังสือในห้องสมุด ได้ดูภาพยนตร์และโทรทัศน์ และได้ฟังวิทยุที่ครูจัดขึ้นเพื่อประกอบการสอน ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

นิกร บัวพา (2550) ศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสองห้องพิทยาคม ได้กำหนด ขอบเขตของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไว้ 4 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน สภาพแวดล้อม และด้านอาคารสถานที่ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานด้านการบริหาร โรงเรียน รวมทั้งนโยบาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีผลบังคับใช้กับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน ระบบบริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษา ถ้าระบบบริหารเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาได้อย่างเต็มที่ ระบบบริหารที่ดีต้องให้โรงเรียนมีอิสระในการ ดำเนินงาน เปิดโอกาสให้ครู-อาจารย์และนักเรียนมีเสรีภาพทางวิชาการ ฝ่ายบริหารจะต้องเข้าใจ หลักการบริหาร ทั้งด้านที่เกี่ยวกับผู้เรียนและลักษณะการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารบุคลากร สร้างระบบบริหาร ให้ระบบบริหาร ให้ความยุติธรรมแก่ ทุกฝ่ายเปิดโอกาสให้ได้รับความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

2. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีวิธีการจัดการเรียน การสอน ส่งเสริมและจัดประสบการณ์ทั้งหลายให้กับผู้เรียน สำหรับการจัดการเรียนการสอนนั้น สุมิตร คุณากร (2518, หน้า 146) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่า การจัดการเรียน การสอนเป็นกระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยใช้กิจกรรมการ

เรียนการสอน คือ การบรรยาย การอภิปราย การฝึกภาคปฏิบัติ การแก้ปัญหาและการทดลอง ซึ่งเอกซีย์ กี่สุขพันธ์ (2527, หน้า 156) อธิบายว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการเรียนการสอนตามหลักสูตรหรือแผนการสอน ส่วนการเรียนการสอนที่ประสบผลดี หมายถึง การที่ผู้เรียนทุกคนหรือเกือบทุกคนสามารถเกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับสูงและโรไมน์ (Romine, 1974, pp. 139-143) ศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่จะทำการสอนมีประสิทธิภาพ ได้แก่ บุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน สนใจในวิชาที่ตนสอน ให้ความจริงใจและเป็นกันเองกับผู้เรียน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ซึ่งแรงใจให้ผู้เรียนทราบถึง จุดประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ ผู้เรียนได้รับประโยชน์สมความตั้งใจ จากวิชาที่ผู้เรียนเลือกเรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนมิใช่เป็นเพียงผู้ฟังอย่างเดียว ด้านการนำเสนอเนื้อหา พูดอธิบายชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดสามารถใช้วิธีการสอนต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล การเรียนการสอนจึงเป็น กิจกรรมที่ช่วยให้หลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ การเรียนการสอนมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดและพึ่งพาอาศัยกัน สถานศึกษามีหลักสูตรกำกับไว้แน่นอนเน้นการเรียนการสอน โดยเฉพาะผลสำเร็จ ของสถานศึกษาพิสูจน์ได้จากการดำเนินการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตร การเรียน การสอนจึงเป็นภารกิจของสถานศึกษาต้องรับผิดชอบ

3. สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน การให้บริการแก่นักเรียนนั้นมีความจำเป็น อย่างยิ่ง เพราะ โรงเรียน ไม่ได้มุ่งสั่งสอนเผยแพร่วิชาความรู้แก่นักเรียนเท่านั้น แต่จำเป็นต้อง จัดเตรียมบริการด้านอื่น ๆ ให้กับนักเรียน ได้แก่ ด้านวิชาการ การแนะแนว บริการอุปโภคบริโภค บริการสุขภาพอนามัย บริการที่พักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งอภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ (2547, หน้า 59-64) ได้กล่าวถึงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ว่า จัดทำขึ้นตามแนวคิดการบริหารงานเชิงระบบที่มี โครงสร้างสำคัญ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัย (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) โดยที่แต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดและมีปฏิสัมพันธ์กัน สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการ ปรับปรุงพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนจำเป็นต้อง ตระหนักและรับผิดชอบ การบริหารจัดการการวางระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับครู ทุกคนในโรงเรียนรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ศึกษาสภาพและทิศทางงานดำเนินการ คือ ศึกษาและทำความเข้าใจนโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของสถานศึกษาและบริบท ในชุมชน

3.2 วางแผน คือ จัดสร้างทีมงานและสร้างความตระหนักเจตคติที่ดีในการทำงาน แก่ทีมงาน กำหนดกลยุทธ์ กำหนดมาตรฐาน จัดทำแผนงานปฏิทินปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา จัดทำสื่อนวัตกรรม สนับสนุนการดำเนินงาน

3.3 ดำเนินงานตามแผน คือ พัฒนาบุคลากรให้มีเจตคติ ความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการดำเนินงาน รวมทั้งการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและช่วยให้สามารถ ปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างราบรื่นและมีคุณภาพ

3.4 นิเทศ กำกับ ติดตาม เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และประสานความร่วมมือ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3.5 ประเมินเพื่อทบทวน เป็นการวัดประเมินผลการดำเนินงานด้วยวิธีการ ที่หลากหลายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3.6 สรุป รายงานและประชาสัมพันธ์ คือ การจัดทำหลักฐาน สรุป รายงาน ประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ต้องครอบคลุมจุดประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา

4. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2526, หน้า 31) กล่าวว่า อาคารสถานที่ที่สำคัญต่อการศึกษานั้น โดยทั่วไปมักจะมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องฝึกงานต่าง ๆ และเกียรติวรรณ อมาตยกุล (2530, หน้า 50-51) ได้กล่าวถึง และสภาพแวดล้อมทางการเรียน เกี่ยวกับอาคารสถานที่ว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นสถานที่ให้ความรู้จะเป็นที่ใดก็ได้ที่ผู้เรียน สะดวกและพยายามใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ มีบรรยากาศในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน อาคารสถานที่จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนการสอน และการแสวงหาความรู้ ของผู้เรียน รวมทั้งกิดานันท์ มลิทอง (2531, หน้า 80) ได้กล่าวถึงศึกษารoomและสถานที่อื่น ๆ ที่ออกแบบมาเพื่อการเรียนการสอนโดยส่วนรวม เช่น ห้องสมุด หอประชุม สนามหญ้า เป็นต้น รวมทั้งสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน เช่น โรงงาน ตลาด ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เป็นต้น

ประวัติโรงเรียนเตรียมทหาร

โรงเรียนเตรียมทหาร (รร.ตท.) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 27 มกราคม พ.ศ. 2501 โดยรวมโรงเรียน เตรียมนายร้อย โรงเรียนเตรียมนายเรือ และโรงเรียนเตรียมนายเรืออากาศ ไว้ ณ ที่แห่งเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสามัคคีซึ่งกันและกัน ระหว่างนายทหารทั้ง 3 กองทัพ และเพื่อประหยัดงบประมาณ ต่อมากรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน) เล็งเห็นความสำคัญแห่งความรัก ความสามัคคี ในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง ทหาร-ตำรวจ จึงให้นักเรียนส่วนของตำรวจมาเรียนร่วมด้วย ตั้งแต่ พ.ศ. 2506 เป็นต้นมา ต่อมากระทรวงกลาโหม และด้วยความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย

ได้ปรับปรุงระบบการศึกษาของโรงเรียนนายทหารและนายตำรวจใหม่ โดยในปัจจุบัน รร.ตท. ได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรจากเดิม 2 ชั้นปี เป็น 3 ชั้นปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 ได้รับนักเรียนที่ผ่านชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม. 3) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการเข้าศึกษาใน รร.ตท. เป็นเวลา 3 ปี (เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร รร.ตท. แล้ว มีศักดิ์และสิทธิเทียบเท่าผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 4 ของกระทรวงศึกษาธิการ) ต่อจากนั้นจึงแยกไปศึกษาต่อยังโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (รร.จปร.) โรงเรียนนายเรือ (รร.นร.) โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช (รร.นนท.) และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (รร.นรต.) อีก 4 ปี นักเรียนเตรียมทหาร (นตท.) ที่เข้ามาศึกษาในปีการศึกษา 2558 นับเป็นรุ่นที่ 59 ปัจจุบัน รร.ตท. ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 9 หมู่ 10 ตำบลศรีกระอาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก รหัสไปรษณีย์ 26110

วิสัยทัศน์โรงเรียนเตรียมทหาร

เป็นสถาบันหลักของชาติ ในการผลิตนักเรียนเตรียมทหาร ให้มีความเป็นผู้นำและเป็นเลิศทางวิชาการในระดับมัธยมศึกษาชั้นนำของประเทศ เป็นที่ยอมรับในอาเซียนและระดับสากลหลักสูตร

หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร

หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร เป็นหลักสูตรเฉพาะทาง มีระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี โดยให้ความรู้และทักษะในวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ในด้าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และวิชาทหาร-ตำรวจ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ในการศึกษาต่อ สาขาวิทยาศาสตร์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ และสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, โรงเรียนนายเรือ, โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เป็นหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายตลอดจนลักษณะความเป็นผู้นำของ ทหาร-ตำรวจ ปลูกฝังคุณธรรม และความสามัคคี โดยเน้นการประพฤติปฏิบัติของนักเรียนเตรียมทหารเป็นสำคัญ

จุดหมายของหลักสูตร

การศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวนโยบาย การจัดการศึกษาของประเทศ เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความ เป็นสากล ให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและให้สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาท และหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข โดยให้นักเรียนเตรียมทหาร ได้พัฒนาเชาว์ปัญญา มีความรู้และทักษะอันจำเป็นต่อการ ประกอบอาชีพทหาร-ตำรวจ ร่วมพัฒนาสังคมด้วยแนวทางและวิธีการใหม่ ๆ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนเตรียมทหารมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการงานอาชีพ ทหาร-ตำรวจ
2. มีความรู้อันเป็นสากล มีทักษะและความสามารถ เลือกใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เพื่อการเรียนรู้ สื่อสาร ทำงานได้อย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม
3. สามารถเป็นผู้นำที่มีคุณสมบัติของผู้นำที่ดี และประพฤติกรรมให้เป็นสุภาพบุรุษอย่างแท้จริง
4. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย พร้อมทั้งจะเสียสละอุทิศชีวิต และประโยชน์สุขส่วนตน เพื่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
5. รักษาความสามัคคีในหมู่คณะ ยึดมั่นในระเบียบวินัยและแบบธรรมเนียมประเพณีของทหาร-ตำรวจ
6. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ อย่างมีวิจารณญาณ และความคิดอย่างเป็นระบบ สมเหตุสมผล เพื่อสามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ และเพื่อให้ได้แนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อไปใช้ทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม และประเทศชาติ
7. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพทหาร-ตำรวจ และมีบุคลิกภาพ อุปนิสัยและสมรรถภาพทางร่างกายเหมาะสมกับการเป็นนายทหาร-นายตำรวจ มุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศตามบทบาทและหน้าที่ของตน
8. มีทักษะและความสามารถในการระดมการต่างๆ มาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน รู้จักปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของสังคม มีนิสัยรักการทำงานเต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
9. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

การปกครองบังคับบัญชาและการปฏิบัติของนักเรียนเตรียมทหาร

หลักสูตร โรงเรียนเตรียมทหาร มุ่งพัฒนานักเรียนเตรียมทหารให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความเป็นทหาร

ยึดมั่นในอุดมการณ์ของชาติ (จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์) รักความเป็นไทย ยึดมั่นในระเบียบวินัย รักษาความสามัคคี เคารพเชื่อฟังผู้มีอาวุโสสูงกว่า ประพฤติตนให้สมเกียรติ เป็นสุภาพบุรุษ ยึดมั่นในระบบเกียรติศักดิ์ ศรัทธา ในวิชาชีพ ทหาร-ตำรวจ มีความกล้าหาญ ละเอียครอบครอบ

2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ซื่อสัตย์สุจริต มีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความกตัญญู กตเวทิตะ มีจิตอาสาและปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม รู้จักประหยัด และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

3. ด้านสติปัญญา

มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความคิด มีทักษะความคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ และสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ขยันหมั่นเพียรในการศึกษา มุ่งมั่นในการทำงานสามารถปรับตัวทำงานเป็นทีม ได้มีสุนทรียภาพทางศิลปะ

4. ด้านความเป็นผู้นำ

เป็นที่เชื่อถือได้ มีความอดทน อดกลั้น กล้าหาญ ยุติธรรม เด็ดขาด รู้จักกาลเทศะ ไม่เห็นแก่ตัว กระตือรือร้น ซื่อสัตย์สุจริต มีความคิดริเริ่ม รอบรู้ จงรักภักดี มีวิจาร์ณญาณ มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่ มีลักษณะท่าทางดี ให้เกียรติผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์รู้จักปรับตัวให้พร้อมในการรับการเปลี่ยนแปลง เป็นอยู่อย่างพอเพียง และเป็นตัวอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

5. ด้านพลานามัย

มีสมรรถภาพทางกาย สุขภาพจิตและสุนิษย์ที่ดี มีสุนทรียภาพ มีลักษณะนิสัยด้านกีฬา และด้านนันทนาการ

การปกครองบังคับบัญชา และการฝึกอบรม

การปกครองบังคับบัญชาเป็นหน้าที่หลักของ กรม นร.รร.ตท. ซึ่งจะทำการฝึกอบรมปลูกฝังลักษณะผู้นำ ความเป็นสุภาพบุรุษ ความมีระเบียบวินัยให้กับ นตท. เพื่อให้เตรียมตัวเป็นข้าราชการที่ดีในอนาคต

ในระยะเริ่มต้นของ นตท. เมื่อเข้ามาสู่ รร.ตท. จะได้รับการฝึกขั้นพื้นฐานของการเป็นทหาร ตำรวจ เพื่อให้ปรับตัวจากชีวิตนักเรียนพลเรือนเป็นนักเรียนทหารตำรวจ โดยจะได้รับการฝึกและผ่านระบบต่าง ๆ ในห้วง 18 สัปดาห์ นักเรียนใหม่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม สังคม ระบบต่าง ๆ เป็นการปรับพื้นฐาน อุปนิสัย จิตใจ พร้อมทั้งจะเป็น นตท. โดยสมบูรณ์ต่อไป ในห้วงนี้จะเรียกว่า “ระบบนักเรียนใหม่” โดยมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เปลี่ยนสภาพชีวิตจากพลเรือนเป็นชีวิตทหาร ตามลำดับ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย และเคยชินต่อการปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีข้อแม้ใด ๆ ภายใต้แบบธรรมเนียมทหาร ตำรวจที่ดี
2. เสริมสร้างบุคลิกและอุปนิสัยที่ดี ให้มีลักษณะท่าทางที่เหมาะสม ในการเป็นทหาร ตำรวจที่ดีเลิศ
3. เสริมสร้างนิสัยความอดทนอดกลั้นต่อความกดดัน และความยากลำบากทั้งร่างกาย และจิตใจให้มีความพร้อมที่จะเป็น นตท. และเป็นนายทหาร นายตำรวจที่สมบูรณ์ต่อไป
4. เข้าใจและยึดมั่นในระบบอาวุโส ให้มีความสัมมาคารวะ ระหว่างผู้น้อยกับผู้ใหญ่ มีความเคารพเชื่อฟังต่อผู้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามคำสั่งโดยเคร่งครัด ตลอดจนปลูกฝังความเป็นทหารเริ่มแรก ให้รู้สึกตัวว่าเป็นผู้น้อยที่สุด
5. ให้มีความสำคัญในการรักษาระเบียบวินัย แบบธรรมเนียม ระบบต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด ในทุกโอกาส

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิต ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตในด้านกายภาพ สังคม และจิตวิทยา ในแง่มุมต่าง ๆ กัน ดังนี้

งานวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาคุณภาพชีวิตในด้านกายภาพนั้น ได้แก่ สุพรรณนิการ์ มาศขยง (2554) ได้ทำการศึกษา คุณภาพชีวิตใน โรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนใน โรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านร่างกาย ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านวิชาการ และด้านสิ่งแวดล้อมภายใน โรงเรียนตามลำดับ โดยจะเห็นได้ว่าด้านวิชาการ และด้านสิ่งแวดล้อมภายใน โรงเรียนเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตในโรงเรียนต่ำสุด ตามลำดับ

นอกจากนั้นในงานวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาคุณภาพชีวิตด้านสังคม ได้แก่ งานวิจัยของชมพูนุช หิริโกกุล, ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน และชววิต ชูกำแพง (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนิสิต ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกับคุณภาพชีวิตนิสิตมากที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับผู้ปกครอง บริการที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยด้านบริการเสริมการศึกษา คุณลักษณะของนิสิต ที่อยู่อาศัย โดยอาศัยที่หอพัก สถานภาพทางการเงิน บริการที่ได้รับจาก

มหาวิทยาลัยด้านบริการกิจการนิสิต และสวัสดิการ ที่อยู่อาศัยโดยอาศัยอยู่ที่บ้าน และอาชีพของ ผู้ปกครองนิสิตที่ทำธุรกิจส่วนตัว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนการวิจัยของนิกร บัวพา (2550) มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วง ชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ต่อสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนของนักเรียน โรงเรียนสองห้องพิทยาคม อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการ ให้บริการนักเรียน และด้านอาคารสถานที่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 126 คน และช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 226 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยเป็นแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหาร โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความ คิดเห็นในระดับมาก โดยมีความต้องการให้มีการยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดีเด่น ด้านการ เรียนการสอน โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีความต้องการครูที่มีความ สามารถในการถ่ายทอดความรู้ ด้านการให้บริการนักเรียน โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น ในระดับมาก โดยมีความต้องการครูให้คำปรึกษา แนะนำนักเรียนอย่างเป็นกันเอง ด้านการอาคาร สถานที่ โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีความต้องการทางเดินติดต่อระหว่าง อาคารต่างๆภายใน โรงเรียนสะดวกและปลอดภัย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนก ตามช่วงชั้น พบว่า โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

สุพล อนามัย (2549) ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเพชรบุรี เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า การจัด สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อม ทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมทางวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในลำดับมาก ส่วนการรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะสรุปได้ว่า ปัญหาการจัดสภาพแวดล้อมที่สำคัญที่สุดคือ มีจำนวนนักเรียนมาก เกินไป โรงเรียนมีพื้นที่ อุปกรณ์การเล่นกีฬาน้อย กิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้ส่งเสริมให้ นักเรียนกล้าแสดงออก โรงเรียนขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยครูมีข้อเสนอแนะ ว่าควรพิจารณาปรับนักเรียนในปริมาณที่เหมาะสม จัดหาวัสดุสนมหน้าเพื่อให้นักเรียนพักผ่อน จัด กิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก และควรมีกิจกรรมที่พา นักเรียนไปทัศนศึกษาสถานนอกสถานที่เพื่อเปิดโลกทัศน์ของนักเรียน

นอกจากนั้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับคุณภาพชีวิต ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา ได้แก่ งานวิจัยของกนกวรรณ ทองคำสิง (2552)

ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีคุณภาพชีวิตในโรงเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับคุณภาพชีวิตในโรงเรียนด้านสังคม และด้านจิตวิทยา อยู่ในระดับดี ส่วนด้านกายภาพอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครอง มีรายได้เท่ากันหรือมากกว่า 20,000 บาทต่อเดือน มีคุณภาพชีวิตในโรงเรียนด้านจิตวิทยาดีกว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท สภาพแวดล้อมในโรงเรียนมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สันติ เกศศรีพงษ์ศา (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตของนักเรียนจำพรรคนาวิกโยธิน ชั้นปีที่ 2 ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิต ของนักเรียนจำพรรคนาวิกโยธิน ชั้นปีที่ 2 ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมมี 6 ด้าน มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสุขภาพร่างกายมีคุณภาพชีวิตอยู่ใน ระดับดีเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ด้านสวัสดิการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ด้านอาหารและ โภชนาการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ด้านคุณธรรมและจริยธรรมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ด้านที่พักอาศัยมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดีน้อย และอันดับสุดท้าย คือ ด้านเครื่องแต่งกาย และเครื่องสนามมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดีน้อย ส่วนการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของ นักเรียนจำพรรคนาวิกโยธิน จำแนกตามตัวแปร ซึ่งประกอบไปด้วย สถานภาพการสมรส อาชีพ ก่อนเข้าเป็นทหารกองนักเรียนจำพรรคนาวิกโยธิน การศึกษาขั้นสูงสุด และรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน พบว่าปัจจัยเหล่านี้ไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนจำพรรคนาวิกโยธิน

สุรเจษฎ์ พาชรัตน์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร สังกัด หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธิน 182” ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการทหาร สังกัดหน่วยเฉพาะกิจนาวิก โยธิน 182 มีระดับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพร่างกายอยู่ในระดับสูงเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่วนคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย และเครื่องสนาม และด้านที่พักอาศัย มีระดับคุณภาพชีวิตต่ำตามลำดับ เมื่อทำการเปรียบเทียบ คุณภาพชีวิตของข้าราชการทหาร สังกัดหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธิน 182 จำแนกตามลักษณะ ส่วนบุคคลพบว่า ข้าราชการทหาร สังกัดหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธิน 182 ที่มีอายุราชการ 16-25 ปี การศึกษาระดับ ปวช.-ปวส. และตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป สถานภาพสมรสแล้วและรายได้

ของครอบครัวตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับต่ำ โดยที่ข้าราชการทหาร สังกัดหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธิน 182 ที่เป็นนายทหารสัญญาบัตรมีระดับคุณภาพชีวิตสูงกว่านายทหารประทวน ข้าราชการทหารที่มีอายุราชการ 5-15 ปี มีระดับคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้ที่มีอายุราชการน้อยกว่า 5 ปี, 25 ปีขึ้นไป และ 16-25 ปี ตามลำดับ ข้าราชการทหารที่มีการศึกษาค่าต่ำกว่า ม.3 มีระดับคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับ ม.3-ม.6, ปวช.-ปวส.และตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ตามลำดับ ข้าราชการทหารที่มีสถานภาพโสดมีระดับคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้ที่มีสถานภาพ หย่า หม้าย แยกกันอยู่ และสมรสแล้ว ตามลำดับและข้าราชการที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ระดับคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้ที่มีรายได้ 10,000-20,000 บาท, 20,001-30,000 บาท และ 30,000 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ธีรพันธ์ มาแดง (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตของทหารพรานนาวิกโยธิน กองทัพเรือ” ผลการศึกษาพบว่า ทหารพรานนาวิกโยธิน กองทัพเรือ มีคุณภาพชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านจะพบว่ามีความคะแนนเฉลี่ยสูงคือ ด้านคุณธรรม และจริยธรรม รองลงมาด้านสุขภาพร่างกาย แต่ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำ คือ ด้านเครื่องแต่งกายและเครื่องสนาม ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านสวัสดิการและด้านที่พักอาศัย ตามลำดับ เมื่อทำการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของทหารพรานนาวิกโยธิน กองทัพเรือ จำแนกตามระดับชั้นยศ พบว่า อาสาสมัครทหารพรานมีคุณภาพชีวิตสูงกว่าทหารพรานนาวิกโยธินชั้นยศ จ่าตรี-พันจ่าเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามอายุราชการพบว่า ทหารพรานนาวิกโยธิน กองทัพเรือ ที่มีอายุราชการน้อยกว่า 5 ปี มีคุณภาพชีวิตสูงกว่าทหารพรานนาวิกโยธิน กองทัพเรือ ที่มีอายุราชการ 25 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามสถานภาพสมรสพบว่า ทหารพรานนาวิกโยธิน กองทัพเรือ ที่มีสถานภาพโสดมีคุณภาพชีวิตสูงกว่าทหารพรานนาวิกโยธิน กองทัพเรือ ที่สมรสแล้วแยกกันอยู่รวมถึงหม้าย และหย่าร้าง และทหารพรานนาวิกโยธิน กองทัพเรือ ที่สมรสแล้วอยู่ด้วยกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามรายได้ครอบครัวพบว่า ทหารพรานนาวิกโยธิน กองทัพเรือ ที่มีรายได้ครอบครัวต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีคุณภาพชีวิตต่ำกว่าทหารพรานนาวิกโยธิน กองทัพเรือ ที่มีรายได้ครอบครัว 10,000-20,000 บาทต่อเดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นฤพล วิจิตรโท (2552) ได้ศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของกำลังพล กองร้อยทหารราบที่ 1222 วัดเขาเข็มทอง อำเภอแฉ่ง จังหวัดนราธิวาส” จากการศึกษา พบว่าระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของกำลังพล กองร้อยทหารราบที่ 1222 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อทำการจัดอันดับพบว่า ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการบังคับบัญชา ด้านสถานที่ทำงานที่ปลอดภัย ด้านผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน โดย ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กำลังพล

มีความเข้าใจในระเบียบและข้อบังคับในการปฏิบัติ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กำลังพล กองร้อยทหารราบที่ 1222 มีความรักความสามัคคี กันมาก ด้านการบังคับบัญชา กำลังพลรู้สึกพอใจอย่างมากในวิธีการที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อตน ด้านสถานที่ทำงานที่ปลอดภัย กำลังพลมีความเชื่อมั่นในอาวุธที่สามารถใช้งานได้ดี ด้านผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ กำลังพลโดยตำแหน่ง ชั้นยศ ในการทำงานเหมาะสมกับระดับเงินเดือน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน เมื่อเทียบกับเพื่อนรุ่นเดียวกันมีความก้าวหน้าหรือประสบความสำเร็จในตำแหน่งหน้าที่การงาน น้อยกว่า ส่วนผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของกำลังพล กองร้อยทหารราบที่ 1222 พบว่า อายุ ชั้นยศ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา รายได้ และอายุรับราชการต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน

ประพล บุญมากุล (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของนายทหารชั้นประทวน ของกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 31 รักษาพระองค์” ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านข้อมูลทั่วไปของประชากร ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.30 มีชั้นยศ สิบตรี-สิบเอก ร้อยละ 52.80 มีอายุไม่เกิน 40 ปี ร้อยละ 67.80 สมรสมีครอบครัว ร้อยละ 64.80 มีรายได้ของครอบครัวไม่เกิน 14,000 บาท และร้อยละ 83.90 อาศัยบ้านพักราชการเป็นที่อยู่อาศัย 2) ระดับคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับสูง การศึกษาพบว่ากำลังพลมีขวัญ และกำลังใจที่ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าคุณภาพชีวิตด้านการทำงานและความมั่นคงในหน้าที่การงาน มีระดับสูงที่สุด 3) ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่าระดับชั้นยศ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น ไม่พบความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งทำให้มีแนวทางเสนอกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 31 รักษาพระองค์ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุด คือ การพิจารณาเลื่อนชั้นยศของกำลังพลต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ มีความโปร่งใส ยุติธรรม เพราะระดับชั้นยศมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต การปรับปรุงระบบไฟฟ้า-ประปา และเพิ่มการอบรมทางด้านศีลธรรมให้มากกว่าเดิม

กฤษณา กมลนัย (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นจำนวน 648 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัย ด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่เพศหญิง สาขาวิชาพาณิชยกรรม การใช้เวลาในการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตการเรียน บรรยากาศทางการเรียน ค่านิยมของนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครอบครัว

ส่วนความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ระดับผลการเรียนสูง และค่าใช้จ่ายต่อเดือนระดับปานกลาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิต และสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารจำนวน 255 คน โดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด ข้อมูล ณ วันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2560

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามในการวิจัย เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศโดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ย สะสม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักเรียนเตรียมทหาร ด้านอาคารสถานที่

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) เป็น 5 ระดับคือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การจัดช่วงคะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึงเห็นด้วยมาก
- 3 คะแนน หมายถึงเห็นด้วยปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึงเห็นด้วยน้อย
- 1 คะแนน หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด
- ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์ในการแปลผล แต่ละช่วงคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญจากสูตรนี้

$$\begin{aligned} \text{การจัดช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

- 4.21-5.00 หมายความว่า สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับดีมาก
- 3.41-4.20 หมายความว่า สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับดี
- 2.61-3.40 หมายความว่า สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับพอใช้
- 1.81-2.60 หมายความว่า สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับควรปรับปรุง
- 1.00-1.80 หมายความว่า สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหาร ที่มีต่อคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) เป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยใช้เกณฑ์การจัดช่วงคะแนนดังนี้

5	คะแนน หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	คะแนน หมายถึง	เห็นด้วย
3	คะแนน หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	คะแนน หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	คะแนน หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์ในการแปรผล แต่ละช่วงคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญ จากสูตรนี้

$$\begin{aligned} \text{การจัดช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

4.21-5.00	หมายความว่า คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดีมาก
3.41-4.20	หมายความว่า คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี
2.61-3.40	หมายความว่า คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับพอใช้
1.81-2.60	หมายความว่า คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับควรปรับปรุง
1.00-1.80	หมายความว่า คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องตัวชี้วัดระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับไปทดลองใช้กับ นักเรียนเตรียมทหาร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 นาย เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้ มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการศึกษาปัญหาคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร จากการลงสำรวจพื้นที่ กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร
2. ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม
3. ผู้ศึกษาส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนเตรียมทหาร และรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง
4. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์กำหนดไว้ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อใช้ประโยชน์การอธิบายผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสถานการณ์ส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมใน กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักเรียนเตรียมทหาร ด้านอาคารสถานที่

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ใช้การทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์ระดับความเชื่อมั่น (Reliability coefficient)
2. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics)

2.1 สถิติค่าความถี่ (Frequency) และอัตราร้อยละ (Percentage) สำหรับแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 ปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 สถิติค่าความถี่ (Frequency) สถิติอัตราร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ในการอธิบายสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัว ที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ (Pearson's product moment coefficient) ในการทดสอบสมมติฐานแสดงระดับความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เกณฑ์ในการประเมินระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร ที่ทำการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้ (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2545)

± 0.01 ถึง ± 0.02	หมายถึงมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก
± 0.21 ถึง ± 0.40	หมายถึงมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
± 0.41 ถึง ± 0.60	หมายถึงมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
± 0.61 ถึง ± 0.80	หมายถึงมีความสัมพันธ์ในระดับสูง
± 0.81 ถึง ± 1.00	หมายถึงมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

3.1 ค่า r เป็นลบ แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้า x เพิ่มขึ้น y จะลด แต่ถ้า x ลด y จะเพิ่ม

3.2 ค่า r เป็นบวก แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า x เพิ่มขึ้น y จะเพิ่ม แต่ถ้า x ลด y จะลด

3.3 ค่า r เข้าใกล้ 1 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก

3.4 ค่า r เข้าใกล้ -1 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันทาง และมีความสัมพันธ์กันมาก

3.5 ค่า r เท่ากับ 0 แสดงว่า x และ y ไม่มีความสัมพันธ์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
Sig.	แทน	ความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ
r	แทน	ค่าสหสัมพันธ์
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ใช้การวิจัยได้ทำการสอบถาม นักเรียนเตรียมทหารกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จำนวน 255 ตัวอย่าง ซึ่งการนำเสนอแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน

โรงเรียนเตรียมทหาร

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียน

เตรียมทหาร

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชั้นปีและเกรดเฉลี่ยสะสม ของนักเรียนเตรียมทหาร จะนำเสนอในรูปแบบตารางโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
2	107	41.96
3	148	58.04
รวม	255	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ชั้นปีของผู้ที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ได้แก่ ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 58.04 ที่เหลือได้แก่ ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 41.96 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม

เกรดเฉลี่ยสะสม	จำนวน	ร้อยละ
1.00-2.00	6	2.35
2.01-3.00	106	41.57
3.01-4.00	143	56.08
รวม	255	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมของผู้ที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ได้แก่ 3.01-4.00 คิดเป็นร้อยละ 56.08 รองลงมาได้แก่ 2.01-3.00 คิดเป็นร้อยละ 41.57 และเกรดเฉลี่ยสะสมที่มีจำนวนน้อยที่สุดได้แก่ 1.00-2.00 คิดเป็นร้อยละ 2.35 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2
กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม

สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม	ระดับความคิดเห็น			
	μ	σ	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านการบริหาร	3.11	0.96	พอใช้	3
2. ด้านการเรียนการสอน	3.17	1.01	พอใช้	2
3. ด้านการบริการแก่นักเรียน	3.00	0.96	พอใช้	4
4. ด้านอาคารสถานที่	3.23	0.94	พอใช้	1
โดยภาพรวม	3.13	0.86	พอใช้	

จากตารางที่ 3 นักเรียนเตรียมทหาร มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับพอใช้โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.13 ($\sigma = 0.86$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 อยู่ในระดับพอใช้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2
กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารด้านการบริหาร

ด้านการบริหาร	ระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลผล	อันดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
1. นายทหารปกครองให้โอกาส นักเรียนได้เข้าพบเพื่อปรึกษาหารือ	30 (11.80)	70 (27.50)	92 (36.10)	38 (14.90)	25 (9.80)	3.16	1.12	พอใช้	2
2. นายทหารปกครองให้อิสระใน การปฏิบัติเมื่อมอบหมายงานให้	22 (8.60)	71 (27.80)	85 (33.30)	44 (17.30)	33 (12.90)	3.02	1.15	พอใช้	3
3. นายทหารปกครอง มีการ ชมเชยและยกย่องเมื่อนักเรียน ปฏิบัติดี	29 (11.40)	54 (21.20)	82 (32.20)	54 (21.20)	36 (14.10)	2.95	1.20	พอใช้	4

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้านการบริหาร	ระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลผล	อันดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
4. นายทหารปกครอง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการปกครองบังคับบัญชา	29 (11.40)	51 (20.00)	87 (34.10)	46 (18.00)	42 (16.50)	2.92	1.22	พอใช้	5
5. นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียน	51 (20.00)	81 (31.80)	85 (33.30)	20 (7.80)	18 (7.10)	3.50	1.11	ดี	1
รวม						3.11	0.96	พอใช้	

จากตารางที่ 4 สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารด้านการบริหาร นักเรียนเตรียมทหาร มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.11 ($\sigma = 0.96$) สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.92-3.50 สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารของนักเรียนเตรียมทหาร อยู่ในระดับความคิดเห็นดี ได้แก่ นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของโรงเรียน เป็นอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.50 ($\sigma = 1.11$) รองลงมาได้แก่ นายทหารปกครองให้โอกาสนักเรียนได้เข้าพบเพื่อปรึกษาหารือ อยู่ในระดับพอใช้เป็นอันดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 3.16 ($\sigma = 1.12$) และนายทหารปกครอง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการปกครองบังคับบัญชาอยู่ในระดับพอใช้ เป็นอันดับสุดท้าย ที่ค่าเฉลี่ย 2.92 ($\sigma = 1.22$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านด้านการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลผล	อันดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
1. นายทหารปกครอง มีการเตรียมการสอนที่ดี	39 (15.30)	71 (27.80)	84 (32.90)	33 (12.90)	28 (11.00)	3.24	1.19	พอใช้	2
2. นายทหารปกครอง มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	32 (12.50)	84 (32.90)	87 (34.10)	25 (9.80)	27 (10.60)	3.27	1.13	พอใช้	1

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ด้านการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลผล	อันดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
3. นายทหารปกครอง เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี	34 (13.30)	57 (22.40)	84 (32.90)	44 (17.30)	36 (14.10)	3.04	1.22	พอใช้	5
4. นักเรียนได้รับความรู้งานในหน้าที่ ทหาร-ตำรวจที่เพียงพอ	32 (12.50)	82 (32.20)	79 (31.00)	37 (14.50)	25 (9.80)	3.23	1.15	พอใช้	3
5. มีกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	25 (9.80)	69 (27.10)	88 (34.50)	41 (16.10)	32 (12.50)	3.05	1.15	พอใช้	4
	รวม					3.17	1.01	พอใช้	

จากตารางที่ 5 สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารด้านการเรียนการสอน นักเรียนเตรียมทหาร มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.17 ($\sigma = 1.01$) สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.04-3.27 สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารของนักเรียนเตรียมทหาร อยู่ในระดับความคิดเห็นดี ได้แก่ นายทหารปกครอง มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ เป็นอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.27 ($\sigma = 1.13$) รองลงมาได้แก่ นายทหารปกครอง มีการเตรียมการสอนที่ดี อยู่ในระดับพอใช้ เป็นอันดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 3.24 ($\sigma = 1.19$) และนายทหารปกครอง เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีอยู่ในระดับพอใช้ เป็นอันดับสุดท้ายที่ค่าเฉลี่ย 3.04 ($\sigma = 1.22$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2
กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารด้านการบริการแก่นักเรียน

การให้บริการแก่นักเรียน	ระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลผล	อันดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
1. กองพัน ๑ มีการบริการตัดผมเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	30 (11.80)	53 (20.80)	74 (29.00)	56 (22.00)	42 (16.50)	2.89	1.25	พอใช้	3
2. กองพัน ๑ มีการ ตรวจสอบบำรุง สื้อ วัสดุอุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้	24 (9.40)	65 (25.50)	77 (30.20)	53 (20.80)	36 (14.10)	2.95	1.19	พอใช้	2
3. กองพัน ๑ มีโทรศัพท์เพียงพอในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอก	33 (12.90)	48 (18.80)	63 (24.70)	60 (23.50)	51 (20.00)	2.81	1.31	พอใช้	4
4. กองพัน ๑ มีการจัดแหล่งการเรียนรู้เพื่ออำนวยความสะดวกการเรียนรู้ด้วยตนเอง	22 (8.60)	51 (20.00)	92 (36.10)	56 (22.00)	34 (13.30)	2.89	1.14	พอใช้	3
5. กองพัน ๑ มีร้านค้าสวัสดิการเพียงพอต่อการให้บริการของนักเรียน	47 (18.40)	79 (31.00)	85 (33.30)	31 (12.20)	13 (5.10)	3.45	1.08	ดี	1
	รวม					3.00	0.96	พอใช้	

จากตารางที่ 6 สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารด้านการบริการแก่นักเรียน นักเรียนเตรียมทหาร มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.00 ($\sigma = 0.96$) สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.45-2.81 สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ ๑ อยู่ในระดับความคิดเห็นดี ได้แก่ กองพันนักเรียนที่ ๑ มีร้านค้าสวัสดิการเพียงพอต่อการให้บริการของนักเรียน เป็นอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.45 ($\sigma = 1.08$) รองลงมาได้แก่ กองพัน ๑ มีการ ตรวจสอบบำรุง สื้อ วัสดุอุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ อยู่ในระดับพอใช้เป็นอันดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 2.95 ($\sigma = 1.19$) และกองพัน ๑ มีโทรศัพท์เพียงพอในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอก อยู่ในระดับพอใช้เป็นอันดับสุดท้ายที่ค่าเฉลี่ย 2.81 ($\sigma = 1.31$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2
กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	ระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลผล	อันดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
1. กองพัน ๑ มีสภาพบริเวณ ในกองพันที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม	53 (20.80)	77 (30.20)	77 (30.20)	31 (12.20)	17 (6.70)	3.46	1.15	ดี	1
2. กองพัน ๑ มีสถานที่พักผ่อน เพียงพอต่อความต้องการ ของนักเรียน	41 (16.10)	73 (28.60)	78 (30.60)	39 (15.30)	24 (9.40)	3.27	1.18	พอใช้	3
3. กองพัน ๑ มีสถานที่ออกกำลังกาย เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	60 (23.50)	58 (22.70)	81 (31.80)	38 (14.90)	18 (7.10)	3.41	1.20	ดี	2
4. กองพัน ๑ มีสถานที่ให้บริการ คอมพิวเตอร์ที่มีความเหมาะสม	31 (12.20)	57 (22.40)	73 (28.60)	62 (24.30)	32 (12.50)	2.97	1.21	พอใช้	5
5. กองพัน ๑ มีการปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดให้อยู่ใน สภาพดี	32 (12.50)	62 (24.30)	80 (31.40)	50 (19.60)	31 (12.20)	3.05	1.20	พอใช้	4
	รวม					3.23	0.94	พอใช้	

จากตารางที่ 7 สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านอาคารสถานที่ นักเรียนเตรียมทหาร มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้โดยพิจารณาจาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.23 ($\sigma = 0.94$) สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.46-2.97 สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ๑ อยู่ในระดับความคิดเห็นดี ได้แก่ กองพัน นักเรียนที่ 2 ๑ มีสภาพบริเวณในกองพันที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.46 ($\sigma = 1.15$) รองลงมาได้แก่ กองพันนักเรียนที่ 2 มีสถานที่ออกกำลังกายเพียงพอกับจำนวน นักเรียน อยู่ในระดับพอใช้เป็นอันดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 3.41 ($\sigma = 1.20$) และกองพัน ๑ มีสถานที่ ให้บริการคอมพิวเตอร์ที่มีความเหมาะสม อยู่ในระดับพอใช้เป็นอันดับสุดท้าย ที่ค่าเฉลี่ย 2.97 ($\sigma = 1.21$)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม

คุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม	ระดับความคิดเห็น			
	μ	σ	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านกายภาพ	3.37	0.97	พอใช้	2
2. ด้านสังคม	3.29	0.97	พอใช้	3
3. ด้านจิตวิทยา	3.44	0.95	ดี	1
โดยภาพรวม	3.37	0.87	พอใช้	

จากตารางที่ 8 นักเรียนเตรียมทหาร มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับพอใช้โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.37 ($\sigma = 0.87$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านจิตวิทยา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ($\sigma = 0.95$) อยู่ในระดับดี

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านกายภาพ

ด้านกายภาพ	ระดับความคิดเห็น									
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	μ	σ	แปลผล	อันดับ	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)					
1. สภาพอาคารสถานที่ที่มีความ มั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย	57 (22.40)	92 (36.10)	74 (29.00)	18 (7.10)	14 (5.50)	3.63	1.08	ดี	1	
2. ที่อยู่อาศัยปราศจากการถูกรบกวนจากมลภาวะต่าง ๆ เช่น ฝุ่นละออง เสียง กลิ่น ฯลฯ	38 (14.90)	83 (32.50)	79 (31.00)	36 (14.10)	19 (7.50)	3.33	1.12	พอใช้	3	
3. มีห้องฝึกฝนที่เหมาะสมและ เพียงพอ	46 (18.00)	908 (35.30)	71 (27.80)	28 (11.00)	20 (7.80)	3.45	1.14	ดี	2	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านกายภาพ	ระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลผล	อันดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
4. ความพอใจในสถานที่ ที่ใช้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน	40 (15.70)	79 (31.00)	78 (30.60)	33 (12.90)	25 (9.80)	3.30	1.17	พอใช้	4
5. มีห้องน้ำห้องส้วมที่สะอาด และเพียงพอ	42 (16.50)	63 (24.70)	76 (29.80)	44 (17.30)	30 (11.80)	3.17	1.24	พอใช้	5
รวม						3.37	0.97	พอใช้	

จากตารางที่ 9 คุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านกายภาพ นักเรียนเตรียมทหารมีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับพอใช้โดยพิจารณาจาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.37 ($\sigma = 0.97$) สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.63-3.17 คุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 ๆ ของนักเรียนเตรียมทหาร อยู่ในระดับความคิดเห็นดี ได้แก่ สภาพอาคารสถานที่ที่มีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย เป็นอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.63 ($\sigma = 1.08$) รองลงมาได้แก่ มีห้องฝึกฝนที่เหมาะสมและเพียงพออยู่ในระดับดี เป็นอันดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 3.45 ($\sigma = 1.14$) และมีห้องน้ำห้องส้วมที่สะอาดและเพียงพอ อยู่ในระดับพอใช้เป็นอันดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ย 3.17 ($\sigma = 1.24$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านสังคม

ด้านสังคม	ระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลผล	อันดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
1. สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน ได้เป็นอย่างดี	85 (33.30)	81 (31.80)	58 (22.70)	19 (7.50)	12 (4.70)	3.82	1.12	ดี	1
2. รู้สึกพอใจในกฎระเบียบ ของโรงเรียน	42 (16.50)	68 (26.70)	78 (30.60)	40 (15.70)	27 (10.60)	3.23	1.21	พอใช้	2
3. นายทหารปกครองเปิดโอกาส ให้นักเรียนการร่วมกิจกรรม ต่าง ๆ	43 (16.90)	67 (26.30)	74 (29.00)	37 (14.50)	34 (13.30)	3.19	1.26	พอใช้	3

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้านสังคม	ระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลผล	อันดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
4. เมื่อมีปัญหา นายทหาร ปกครองช่วยชี้แนะในการแก้ไข ปัญหา	38 (14.90)	63 (24.70)	76 (29.80)	50 (19.60)	28 (11.00)	3.13	1.21	พอใช้	4
5. มีความสามัคคีระหว่าง รุ่นพี่รุ่นน้อง	50 (19.60)	58 (22.70)	63 (24.70)	38 (14.90)	46 (18.00)	3.11	1.37	พอใช้	5
รวม						3.29	0.97	พอใช้	

จากตารางที่ 10 คุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านสังคม นักเรียนเตรียมทหาร มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ใน ระดับพอใช้โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.29 ($\sigma = 0.97$) สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.82-3.11 คุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 ๆ ของนักเรียนเตรียมทหาร อยู่ในระดับความคิดเห็นดี ได้แก่ สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้เป็นอย่างดี เป็นอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.82 ($\sigma = 1.12$) รองลงมาได้แก่ รู้สึกพอใจในกฎระเบียบของโรงเรียนอยู่ในระดับพอใช้ เป็นอันดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 3.23 ($\sigma = 1.21$) และมีความสามัคคีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง อยู่ในระดับพอใช้เป็นอันดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ย 3.11 ($\sigma = 1.37$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านจิตวิทยา

ด้านจิตวิทยา	ระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลผล	อันดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
1. รู้สึกภูมิใจในสถาบัน โรงเรียนเตรียมทหาร	100 (39.20)	73 (28.60)	47 (18.40)	16 (6.30)	19 (7.50)	3.86	1.22	ดี	2
2. ได้รับการให้กำลังใจจาก เพื่อนเสมอ	88 (34.50)	89 (34.90)	48 (18.80)	17 (6.70)	13 (5.10)	3.87	1.12	ดี	1
3. ได้รับคำแนะนำที่ดีจาก นายทหารปกครองเมื่อมีปัญหา	38 (14.90)	65 (25.50)	92 (36.10)	32 (12.50)	28 (11.00)	3.21	1.17	พอใช้	4

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้านสังคม	ระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลผล	อันดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
4. รู้สึกมีความสุขเมื่ออยู่ใน โรงเรียน	44 (17.30)	39 (15.30)	85 (33.30)	37 (14.50)	50 (19.60)	2.96	1.33	พอใช้	5
5. มีความมั่นใจในการสั่งการ และปฏิบัติตามคำสั่ง	52 (20.40)	63 (24.70)	78 (30.60)	32 (12.50)	30 (11.80)	3.29	1.26	พอใช้	3
	รวม					3.44	0.95	ดี	

จากตารางที่ 11 คุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านจิตวิทยา นักเรียนเตรียมทหาร มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับดี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.44 ($\sigma = 0.95$) สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.87-2.96 คุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 ๆ ของนักเรียนเตรียมทหาร อยู่ในระดับความคิดเห็นดี ได้แก่ ได้รับการให้กำลังใจจากเพื่อนเสมอเป็นอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.87 ($\sigma = 1.12$) รองลงมาได้แก่ รู้สึกภูมิใจในสถาบัน โรงเรียนเตรียมทหารอยู่ในระดับพอใช้ เป็นอันดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 3.86 ($\sigma = 1.22$) และรู้สึกมีความสุขเมื่ออยู่ในโรงเรียน อยู่ในระดับพอใช้เป็นอันดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ย 2.96 ($\sigma = 1.33$)

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

1. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
2. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
3. สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
4. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

5. สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม

จากสมมติฐานข้างต้นสามารถกำหนดสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson correlation) การทดสอบสมมติฐานได้ค่าความเชื่อมั่นที่ค่าระดับ 99% จะยอมรับสมมติฐานก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.01

H_1 : สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ตารางที่ 12 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ในกองพันนักเรียนที่ 2 ๑ กับคุณภาพชีวิต	คุณภาพชีวิต		
	r	ระดับ ความสัมพันธ์	ทิศทาง
สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ในกองพันนักเรียนที่ 2 ๑	0.67**	ระดับสูง	เดียวกัน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (r) = 0.67 และค่า Sig. = 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 เป็นการยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ๑ โดยภาพรวมกับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยค่าสหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นบวก หมายถึงความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

H_2 : สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ตารางที่ 13 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของ นักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อม ด้านการเรียนการสอน ในกองพันนักเรียนที่ 2 ๆ กับคุณภาพชีวิต	คุณภาพชีวิต		
	r	ระดับ ความสัมพันธ์	ทิศทาง
สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนในกองพันนักเรียน ที่ 2 ๆ	0.74**	ระดับสูง	เดียวกัน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (r) = 0.74 และค่า Sig. = 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 เป็นการยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ๆ โดยภาพรวมกับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยค่าสหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นบวก หมายถึงความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

H_3 : สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต
ของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชา
การป้องกันประเทศ

ตารางที่ 14 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน มีความสัมพันธ์
กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียน
เตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการ นักเรียน ในกองพันนักเรียนที่ 2 ๆ กับคุณภาพชีวิต	คุณภาพชีวิต		
	r	ระดับ ความสัมพันธ์	ทิศทาง
สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนในกองพันนักเรียน ที่ 2 ๆ	0.74**	ระดับสูง	เดียวกัน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 14 พบว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียน
เตรียมทหารมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยมีค่า
สหสัมพันธ์ (r) = 0.67 และค่า Sig. = 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 เป็นการยอมรับสมมติฐาน (H_3)
หมายความว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ๆ โดยภาพรวมกับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม
มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยค่าสหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นบวก หมายถึง
ความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

H_4 : สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ตารางที่ 15 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ กับคุณภาพชีวิต	คุณภาพชีวิต		
	r	ระดับ ความสัมพันธ์	ทิศทาง
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ในกองพันนักเรียน ที่ 2 ฯ	0.79**	ระดับสูง	เดียวกัน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 15 พบว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (r) = 0.79 และค่า Sig. = 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 เป็นการยอมรับสมมติฐาน (H_4) หมายความว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ โดยภาพรวมกับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยค่าสหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นบวก หมายถึงความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

H_5 สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม

ตารางที่ 16 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อม ในกองพันนักเรียนที่ 2 ๆ กับคุณภาพชีวิต	คุณภาพชีวิต		
	r	ระดับ ความสัมพันธ์	ทิศทาง
สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ๆ โดยภาพรวม	0.80**	ระดับสูง	เดียวกัน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 16 พบว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (r) = 0.80 และค่า Sig. = 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 เป็นการยอมรับสมมติฐาน (H_1) หมายความว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ๆ โดยภาพรวมกับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยค่าสหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นบวก หมายถึงความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของ นักเรียนเตรียมทหารกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคูณภาพชีวิตและสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ รวมไปถึงการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมกับคุณภาพชีวิต ของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาประชากรทั้งหมดซึ่งเป็นนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 255 นาย โดยใช้ สถิติ ค่าความถี่ (Frequency) อัตราร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติสหสัมพันธ์ (Pearson's product moment coefficient) ในการทดสอบสมมติฐานแสดงระดับความสัมพันธ์ของสัมพันธ์ สหสัมพันธ์ (r) ซึ่งผลการศึกษานี้จะเสนอตามลำดับ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน
โรงเรียนเตรียมทหาร

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน
โรงเรียนเตรียมทหาร

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของประชากร ประชากรส่วนใหญ่เป็นชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 58.04) มีเกรดเฉลี่ยสะสม 3.01-4.00 (ร้อยละ 56.08)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร พบว่านักเรียนเตรียมทหาร มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักเรียนเตรียมทหารมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านการบริหาร อยู่ในระดับพอใช้ โดยนักเรียนเตรียมทหาร

ให้ระดับความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของโรงเรียน และระดับความคิดเห็นระดับน้อยที่สุดคือ นายทหารปกครอง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการปกครองบังคับบัญชา

นักเรียนเตรียมทหารมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับพอใช้ โดยนักเรียนเตรียมทหารให้ระดับความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือนายทหารปกครอง มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และระดับความคิดเห็นระดับน้อยที่สุดคือนายทหารปกครอง เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี

นักเรียนเตรียมทหารมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร ด้านการให้บริการแก่นักเรียนอยู่ในระดับพอใช้ โดยนักเรียนเตรียมทหารให้ระดับความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ กองพันนักเรียนที่ 2 ฯ มีร้านค้าสวัสดิการเพียงพอต่อการใช้บริการของนักเรียน และระดับความคิดเห็นระดับน้อยที่สุดคือ กองพันนักเรียนที่ 2 ฯ มีโทรศัพท์เพียงพอในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอก

นักเรียนเตรียมทหาร มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร ด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับพอใช้ โดยนักเรียนเตรียมทหารให้ระดับความเห็นมากที่สุดคือ กองพันนักเรียนที่ 2 ฯ มีสภาพบริเวณในกองพันที่สะอาด ร่มรื่น สวยงามและระดับความคิดเห็นระดับน้อยที่สุดคือกองพัน๓มีสถานที่ให้บริการคอมพิวเตอร์ที่มีความเหมาะสม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร พบว่านักเรียนเตรียมทหารมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

นักเรียนเตรียมทหารมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร ด้านกายภาพอยู่ในระดับพอใช้ โดยนักเรียนเตรียมทหารให้ระดับความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือสภาพอาคารสถานที่มีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย และระดับความเห็นระดับน้อยที่สุดคือ มีห้องน้ำห้องส้วมที่สะอาดและเพียงพอ

นักเรียนเตรียมทหารมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร ด้านสังคมอยู่ในระดับพอใช้ โดยนักเรียนเตรียมทหารให้ระดับความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้เป็นอย่างดี และระดับความเห็นระดับน้อยที่สุดคือมีความสามัคคีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง

นักเรียนเตรียมทหารมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร ด้านจิตวิทยาอยู่ในระดับดี โดยนักเรียนเตรียมทหารให้ระดับความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือได้รับการให้กำลังใจจากเพื่อนเสมอและระดับความเห็นระดับน้อยที่สุดคือรู้สึกมีความสุขเมื่ออยู่ในโรงเรียน

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

จากการวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในกองพันนักเรียนที่ 2 ๑มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 ๑ โดยภาพรวม และความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ไปในทิศทางเดียวกันทางบวก

สมมติฐานที่ 2 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

จากการวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนในกองพันนักเรียนที่ 2 ๑มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 ๑ โดยภาพรวม และความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ไปในทิศทางเดียวกันทางบวก

สมมติฐานที่ 3 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

จากการวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน ในกองพันนักเรียนที่ 2 ๑มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 ๑ โดยภาพรวม และความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ไปในทิศทางเดียวกันทางบวก

สมมติฐานที่ 4 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

จากการวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ในกองพันนักเรียนที่ 2 ๑มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 ๑ โดยภาพรวม และความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ไปในทิศทางเดียวกันทางบวก

สมมติฐานที่ 5 สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวม

จากการวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 ฯ โดยภาพรวม และความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ไปในทิศทางเดียวกันทางบวก

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร พบว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร และสามารถทำการอภิปรายผลความสัมพันธ์ได้ดังนี้

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับสูงกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร และสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคุณภาพชีวิตทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา เพราะสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิต กล่าวคือ หากสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ เกิดความเปลี่ยนแปลงก็จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร ได้ กล่าวคือ หากสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ ดีก็จะส่งผลแนวโน้มให้คุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารไปในทางที่ดี แต่ในทางกลับกันหากสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ ไม่ดี ก็จะส่งผลแนวโน้มให้คุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารไม่ดีตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ ทองคำสิง (2552) รายงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จากการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.275$) สอดคล้องกับ นพรัตน์ เรียบทวี (2548, หน้า 74)พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของมหาวิทยาลัย สัมพันธภาพระหว่างเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์

สอดคล้องกับแนวคิดของอุไร จันทร์สว่าง (2540) ที่กล่าวว่า ความพอใจในโรงเรียนของนักเรียน เป็นมิติหนึ่งของคุณภาพชีวิตในโรงเรียน สอดคล้องกับ นพรัตน์ เรียบทวี (2548, หน้า 74) พบว่า องค์ประกอบมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้แก่ ขนาดห้องเรียน ปริมาณผู้เรียน ห้องปราศจากเสียงรบกวน สื่ออุปกรณ์ทันสมัย และเพียงพอกับผู้เรียน สอดคล้องกับ วรรณภา อิทธิไมย์ยะ (2537, หน้า 12) ด้านกายภาพมีอิทธิพลต่อนักเรียนมาก สถานศึกษาหรือ โรงเรียน เปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียน ที่ทำให้นักเรียน เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน การสอน ทั้งในห้องเรียน หอประชุม ฯลฯ ต้องจัดตกแต่งให้สวยงามชวนให้น่าอยู่ และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ กฤษณา กมลนัย (2549) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดหนองคายโดยการ สุ่มแบบแบ่งชั้นจำนวน 648 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัย ด้านครอบครัว และปัจจัย ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ เพศหญิง สาขาวิชาพาณิชยกรรม การใช้เวลาในการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต การเรียน บรรยากาศทางการเรียน ค่านิยมของนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกัน เพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครอบครัว ส่วน ความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ระดับผลการเรียนสูง และค่าใช้จ่ายต่อเดือนระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร พบว่า นักเรียนเตรียมทหารมีความคิดเห็น ต่อสภาพแวดล้อมภายในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการแก่นักเรียน ด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับพอใช้ ความ คิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตภายในกองพันนักเรียนที่ 2 ด้านกายภาพและด้านสังคม อยู่ในระดับพอใช้ และสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 มีความสัมพันธ์ กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียม ทหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ดังนั้น ทางกองพันนักเรียนที่ 2 จึงควรมีการใส่ใจในด้าน สภาพแวดล้อม กองพันนักเรียนที่ 2 ในทุกด้านเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของนักเรียน เตรียมทหารให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ที่มีความเหมาะสม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านการให้บริการแก่นักเรียน กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ของงบประมาณในการเพิ่มการให้บริการโทรศัพท์แก่นักเรียน โดยเพิ่มจำนวนโทรศัพท์ในส่วน อาคารที่พักให้มากขึ้น และพิจารณาเพิ่มช่วงเวลาในการใช้โทรศัพท์ให้มากขึ้น
2. ด้านอาคารสถานที่ กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ของงบประมาณในการปรับปรุงสถานที่ให้บริการคอมพิวเตอร์ให้มีสะดวกสบายและมีความเหมาะสม มากขึ้น รวมทั้งเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ควรดูแลห้องคอมพิวเตอร์ ให้พร้อมต่อการใช้งาน มีการปรับปรุง ดูแลสถานที่ให้อยู่ในสภาพดีเสมอ
3. ของงบประมาณในการปรับปรุงห้องน้ำห้องส้วมภายในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ ให้อยู่ใน สภาพดี พร้อมใช้งานและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ด้านการบริหาร นายทหารปกครอง กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียม ทหาร ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการปกครองบังคับบัญชาให้ มากขึ้น ควรมีการหมั่นสำรวจความพึงพอใจในงานบริหารอย่างสม่ำเสมอและมีการปรับปรุง ระเบียบ วิธีการบริหารให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน
2. ด้านด้านการเรียนการสอน นายทหารปกครอง กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี เมื่ออยู่ในระหว่าง การเรียนการสอน และควรให้นักเรียนได้เสนอแนวความคิดเห็นตามความคิดของนักเรียน โดยให้ สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียนหรือเรื่องที่อบรม รวมทั้งเพิ่มช่องทางการรับความคิดเห็นของนักเรียน ให้มากขึ้นเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป
3. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง เช่น กีฬาและนันทนาการ ปลูกฝังให้นักเรียนรักโรงเรียนโดยการอบรมและเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัจจัยที่ส่งเสริมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการ ปกครองบังคับบัญชา ของกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร
2. ควรศึกษารูปแบบการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีเมื่ออยู่ในระหว่าง การเรียนการสอน

3. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารในอนาคต
4. ควรศึกษาความเหมาะสมของจำนวนและห้วงเวลาในการใช้คอมพิวเตอร์
5. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารในอนาคต

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ทองคำสิง. (2552). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตใน โรงเรียนของนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2552). *รายงานผลการศึกษาคำชี้แจงรูปแบบกิจกรรมนันทนาการ
ที่มีต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักเรียนใน โรงเรียนศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ส่งเสริมและพัฒนานันทนาการ.*
- กฤษณา กมลนัย. (2549). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) .สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- กองยุทธศาสตร์และการข่าว กองบัญชาการ โรงเรียนเตรียมทหาร. (2558). *เอกสารชี้แจงผู้ปกครอง
โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 59. นครนายก: กองบัญชาการ โรงเรียนเตรียมทหาร.*
- กัญจนพร อ่วมสำอาง. (2547). *การศึกษาคูณภาพชีวิตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดกอง
การศึกษาสงเคราะห์ กรมสามัญศึกษา เขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.*
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 6).
กรุงเทพฯ: ชรรมสาร.*
- กิ่งแก้ว ปาจริย์. (2540). *คุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: สารศิริราช.*
- กิดานันท์ มลิทอง. (2531). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.*
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. (2530). *การศึกษาชุมชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ชมพูนุช หิริ โกลกุล, ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน และชววิต ชูกำแพง . (2550). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต
ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาสารคาม. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 26, 30-39.*
- ซัชพล ทรงสุนทรวงษ์. (2548). *มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2526). *เทคโนโลยีทางการศึกษาหลักการแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.*

- ณุตตรา แทนจำ. (2543). *การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาคีเด่นระดับ
ประถมศึกษา ปีพุทธศักราช 2541*. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทัศนาศา แสงศักดิ์. (2549). คุณลักษณะที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขานี. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*,
18(1), 45-46.
- ชเนศ จำเกิด. (2541). การพัฒนาคนตามปรัชญานิรมิตนิยม. *ส่งเสริมเทคโนโลยี*, 25, 138.
- ธีรนนท์ มาแดง. (2552). *คุณภาพชีวิตของทหารพรานนาวิกโยธิน กองทัพเรือ*. ปัญหาพิเศษ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นพรัตน์ เรียบทวี. (2548). *องค์ประกอบมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี*.
ภาคนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศิลปศาสตร์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นฤพล วิจิตรโท. (2552). *คุณภาพชีวิตการทำงานของกำลังพล กองร้อยทหารราบที่ 1222
วัดเขมข้มทอง อำเภอ แวง จังหวัดนครราชสีมา*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิกร บัวพา. (2550). *สภาพแวดล้อมของโรงเรียนสองห้องพิทยาคม อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นิพนธ์ คันทเสวี. (2553). *แนวทางการพัฒนาชุมชน:ชีวิตใหม่สู่งานตำรวจชุมชนสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ:
เนติกุลการพิมพ์.
- นิศารัตน์ ศิลปะเดช. (2540). *ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต.เอกสารประกอบการเรียน
การสอนรายวิชา 2530201*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- บงอร ศรีวรรณ. (2542). *คุณภาพชีวิตของนักศึกษาสถาบันราชภัฏจันทรเกษม*. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏ
จันทรเกษม.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *จิตวิทยาบริการ*. กรุงเทพฯ: อุดลพัฒนกิจ.

เบญจวรรณ หอมหวาน. (2546). *การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประพล บุญมากุล. (2548). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของนายทหารชั้นประทวนของกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 31 รักษาพระองค์*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิทยา สายหู. (2556). *กลไกของสังคม*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2551). *คุณภาพชีวิตในการทำงานของ ลูกจ้างชั่วคราวรายปี กรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

วรรณภา อิทธิไ้มย์ยะ. (2537). *รายงานการวิจัยความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม การจัดสวัสดิการและบริการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต*. ภูเก็ต: งานวิจัยและพัฒนาวิทยาลัย อาชีวศึกษาภูเก็ต.

วิชัย วรรณพุ่ม. (2547). *ทรรศนะของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในโรงเรียนประจำวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจำบุรีรัมย์ เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดประจำบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

วิภาพร มาพบสุข. (2546). *การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

วิภูสนา สาคิริชานันท์. (2545). *คุณภาพชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สันติ เกศศรีพงษ์ศา. (2552). *คุณภาพชีวิตของนักเรียนจำพรรคนาวิกโยธิน ชั้นปีที่ 2 ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุปรีชา หิรัญโร. (2541). *สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาสน์.

- สุพรรณฉกรร มาศยดง. (2554). *คุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยาลัยนพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสถิติประยุกต์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ, คณะสถิติประยุกต์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุพล อนามัย. (2549). *การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานพื้นที่เขตการศึกษาเพชรบุรี เขต 1*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุมิตร คุณากร. (2518). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเจษฎ์ พาชีรัตน์. (2551). *คุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร สังกัดหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธิน 182*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ. (2547). ระบบการดูแลช่วยนักเรียน. *วารสารวิชาการ*, 7(2), 59-64.
- อุ้นดา นพคุณ. (2552). คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น คุณภาพชีวิตในเชิงการศึกษา. *วารสารครุศาสตร์*, 12, 10.
- อุไร จันทร์สว่าง. (2540). *การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยาลัยนพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลถาวรวิจัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกชัย กี่สุขพนันท์. (2527). *หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Alexander, A. W. (1993). *Assessment for excellence: the philosophy and practice of assessment and evaluation in higher education*. Phoenix, Ariz: Oryx Press.
- Campbell, A. (1972). *Aspirations, satisfaction and fulfillment*. New York: Russell Sage Foundation.
- Herzberg, F. B., Mausner, B., & Snyderman, B. (1959). *The motivation to work*. New York: John Wiley and Sons.
- Romine, S. (1974). Student and faculty perceptions of an effective university instructional climates. *The Journal of Education Research*, 68(6), 139-143.
- Webster, N. (1958). *New collegiate dictionary: A Merriam-Webster* (2nd ed.). Springfield, Mass: G & C Merriam.
- Zhan, L. (1992). Quality of life: Conceptual and measurement issues. *Journal of Advance Nursing*, 17, 795-800.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. พ.ท.ธนเดช ธรรมชัย

ผู้บังคับกองพันนักเรียนที่ 1 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร

2. พ.ต.ท.วายุภักษ์ วงศ์ศักดิ์รินทร์

ผู้บังคับกองพันนักเรียนที่ 4 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร

3. น.ต.คมสันต์ ทิพย์อักษร

ผู้บังคับกองร้อย กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร

4. ร.ต.ท.ธีวรา บุญรักษาดี

ผู้บังคับหมวด กองร้อยที่ 2 กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียน
ที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร

แบบสอบถามนี้ สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลใช้ประกอบการศึกษาเพื่อจัดทำงานนิพนธ์
สำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐ
และภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ
คุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร กองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร ข้อมูล
ที่ได้จากแบบสอบถามนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ข้อมูล
ทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อหน้าที่การงานของท่าน ขอความกรุณาให้
ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นของท่านตรงกับความเป็นจริง

แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน โดยแบ่งแยกดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียน
ที่ 2 ฯ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียน
ที่ 2 ฯ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่อง () ที่กำหนดให้ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

1. ชั้นปี

() ชั้นปีที่ 2 () ชั้นปีที่ 3

2. เกรดเฉลี่ยสะสม

() 1.00-2.00 () 2.01-3.00 () 3.01-4.00

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหาร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียน ที่ 2 ฯ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. ด้านการบริหาร					
1.1 นายทหารปกครองให้โอกาสนักเรียน ได้เข้าพบเพื่อปรึกษาหารือ					
1.2 นายทหารปกครองให้อิสระในการ ปฏิบัติเมื่อมอบหมายงานให้					
1.3 นายทหารปกครอง มีการชมเชย และยกย่องเมื่อนักเรียนปฏิบัติตัวดี					
1.4 นายทหารปกครอง เปิดโอกาสให้ นักเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็น ในการปกครองบังคับบัญชา					
1.5 นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของโรงเรียน					
2. ด้านการเรียนการสอน					
2.1 นายทหารปกครอง มีการเตรียม การสอนที่ดี					
2.2 นายทหารปกครอง มีความสามารถ ในการถ่ายทอดความรู้					
2.3 นายทหารปกครอง เปิดโอกาส ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี					
2.4 นักเรียนได้รับความรู้งานในหน้าที่ ทหาร-ตำรวจ ที่เพียงพอ					

ความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหาร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียน ที่ 2 ฯ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
2.5 มีกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ศักยภาพของนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3. ด้านการบริการแก่นักเรียน 3.1 กองพัน ฯ มีการบริการตัดผมเพียงพอ กับจำนวนนักเรียน					
3.2 กองพัน ฯ มีการ ตรวจสอบบำรุง สื้อ วัสดุอุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้					
3.3 กองพัน ฯ มีโทรศัพท์เพียงพอ ในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอก					
3.4 กองพัน ฯ มีการจัดแหล่งการเรียนรู้ เพื่ออำนวยความสะดวกการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
3.5 กองพัน ฯ มีร้านค้าสวัสดิการเพียงพอ ต่อการให้บริการของนักเรียน					
4. ด้านอาคารสถานที่ 4.1 กองพัน ฯ มีสภาพบริเวณในกองพัน ที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม					
4.2 กองพัน ฯ มีสถานที่พักผ่อนเพียงพอ ต่อความต้องการของนักเรียน					
4.3 กองพัน ฯ มีสถานที่ออกกำลังกาย เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
4.4 กองพัน ฯ มีสถานที่ให้บริการ คอมพิวเตอร์ที่มีความเหมาะสม					
4.5 กองพัน ฯ มีการปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพดี					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ

ความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหาร ที่มีต่อคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. ด้านกายภาพ					
1.1 สภาพอาคารสถานที่ที่มีความมั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย					
1.2 ที่อยู่อาศัยปราศจากการถูกรบกวน จากมลภาวะต่าง ๆ เช่น ฝุ่นละออง เสียง กีดกัน ฯลฯ					
1.3 มีห้องฝึกฝนที่เหมาะสมและเพียงพอ					
1.4 มีความพอใจในสถานที่ ที่ใช้การจัด กิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน					
1.5 มีห้องน้ำห้องส้วมที่สะอาดและ เพียงพอ					
2. ด้านสังคม					
2.1 สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้เป็น อย่างดี					
2.2 รู้สึกพอใจในกฎระเบียบของโรงเรียน					
2.3 นายทหารปกครองเปิดโอกาส ให้นักเรียนการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ					
2.4 เมื่อมีปัญหา นายทหารปกครอง ช่วยชี้แนะในการแก้ไขปัญหา					
2.5 มีความสามัคคีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง					

ความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหาร ที่มีต่อคุณภาพชีวิตในกองพันนักเรียนที่ 2 ฯ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
3. ด้านจิตวิทยา					
3.1 รู้สึกภูมิใจในสถาบัน โรงเรียนเตรียมทหาร					
3.2 ได้รับการให้กำลังใจจากเพื่อนเสมอ					
3.3 ได้รับคำแนะนำที่ดีจากนายทหารปกครองเมื่อมีปัญหา					
3.4 รู้สึกมีความสุขเมื่ออยู่ในโรงเรียน					
3.5 มีความมั่นใจในการสั่งการและปฏิบัติตามคำสั่ง					